

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYBRANÉ ASPEKTY LEGITIMNÍ ČINNOSTI
SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
V PODMÍNKÁCH ČESKÉ A SLOVENSKÉ
REPUBLIKY**

Autor práce: Tomáš Hanzal

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Hanzal
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce:

Vybrané aspekty legitimní činnosti soukromých bezpečnostních služeb v podmínkách České a Slovenské republiky

Název bakalářské práce v anglickém jazyce:

Selected Aspects Legitimacy of Private Safety Services in the Czech Republic and Slovak Republic

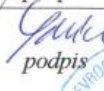

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): březen 2023

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem bakalářské práce, je formou širšího analyticko-syntetizujícího teoreticko-praxeologického postihu primárně reflektovat základní východiska a pojmosloví zkoumané tematické oblasti, komparativně uvozující komparativní specifitu operačního prostoru legitimní činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České a Slovenské republice. Vedlejším cílem je v rámci konkretizovaného praxeologického odborného vhledu úžeji demonstrovat významnost a specifickou zabezpečení tzv. střežení v „drážním prostředí“ ze strany soukromých bezpečnostních služeb.

Student: Tomáš Hanzal	8.5.2023 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.	25.2.2023 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	29.5.2023 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	30.5.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	29.5.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Dr. Mgr. Josefovi Křihovi, PhD., LL.M. za cenné rady, připomínky, metodické vedení práce a věnovaný čas. Dále bych chtěl poděkovat kolegům ze Správy železnic, s. o. za získané informace.

ABSTRAKT

HANZAL, T. *Vybrané aspekty legitimní činnosti soukromých bezpečnostních služeb v podmínkách České a Slovenské republiky: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 74 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Klíčová slova: Bezpečnostní agentury, drážní doprava, ochrana železnic, privátní bezpečnost, soukromé bezpečnostní služby,

Věcná část bakalářské práce (dále jen „práce“) dílem formou širšího teoretického a dílem teoreticko-praxeologického vhledu objasňuje celospolečensky i odborně aktuální tematickou oblast, reflektující problematiku činnosti tzv. „*soukromých bezpečnostních služeb*“ v rámci teritoriálního území České republiky. V intencích shora avizovaného vyznění „práce“ je primárně formou historické retrospektivy a tematicky přílehlavým způsobem avizován počátek vývoje „*soukromých bezpečnostních služeb*“ s ohledem k legislativnímu prostředí České republiky, včetně návazné „*ex lege*“ demonstrace zákonodárcem omezeného rozsahu svěřených zmocnění zakročujícím příslušníkům „*soukromých bezpečnostních služeb*“ v souvislosti se zabezpečením „*ochrany osob a majetku*“ apod., ale i rámcové specifikace legitimacy činnosti provozování „*soukromých bezpečnostních služeb*“ v účinném legislativním komparativním prostředí České republiky. V obsahovém vymezení samostatných subkapitol „práce“ je toliko dále zájmově generalizován „*de lege lata*“ postih podmínek jejich činnosti a provozování, vyúsťujících v demonstraci „*de lege ferenda*“ dílčích a zevšeobecňujících návrhů možných legislativních změn zkoumané tematické oblasti, včetně komparativního teoretického diskursu, aktuálně detekujícího specifickou činnost a provozování „*soukromých bezpečnostních služeb*“ ve vztahu k účinnému legislativnímu České a Slovenské republiky, ale i subsidiárně dalším eklekticky reflektovaným členským zemí EU. V rámci úžeji praxeologicky vymezených samostatných dílčích subkapitol „práce“ je za využití tematicky přílehlavých situačních příkladů a kasuistik originálně demonstrována specifická zabezpečení výkonu ochrany tzv. „*drážních prostor*“ apod.

ABSTRACT

HANZAL, T. *Selected Aspects Legitimacy of Private Safety Services in the Czech Republic and Slovak Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2024. 74 p. Supervisor: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Key words: Private security services, private security, rail transport, railway protection, security agencies

The substantive part of the bachelor's thesis (hereafter referred to as the "**thesis**") partly in the form of a broader theoretical and partly theoretical-praxeological insight clarifies the topical area of the whole society and professionally, reflecting the issue of the activity of the so-called "*private security services*" within the territorial territory of the Czech Republic. In the intentions of the wording of the "work" announced above, the beginning of the development of "*private security services*" with regard to the legislative environment of the Czech Republic is primarily announced in the form of a historical retrospective and in a thematically appropriate manner, including a follow-up "*ex lege*" demonstration by the legislator of the limited scope of the powers entrusted to the intervening members of the "*private security services*" in connection with ensuring the "*protection of persons and property*", etc., but also the framework specification of the legitimacy of the operation of "*private security services*" in the effective legislative comparative environment of the Czech Republic. In the content definition of the separate sub-chapters of the "work", the "*de lege lata*" sanction of the conditions of their activity and operation is only further generalized for interest, resulting in the demonstration "*de lege ferenda*" of partial and generalizing proposals for possible legislative changes in the researched thematic area, including comparative theoretical discourse, currently detecting the specificity of the activity and operation of "*private security services*" in relation to the effective legislation of the Czech and Slovak Republics, but also subsidiarily other eclectically reflected EU member states. Within the framework of more narrowly defined praxeologically defined individual sub-chapters of the "work", the specificity of the protection of the so-called "*railway areas*" etc. is demonstrated in an original way using thematically adjacent situational examples and case studies.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Základní pojmosloví a východiska	12
2.1 Historická retrospektiva vývoje činnosti soukromých bezpečnostních služeb	12
2.1.1 Území Čech.....	13
3 Organizace (systematizace) soukromých bezpečnostních služeb	14
3.1 Sdružování soukromých bezpečnostních služeb	14
3.2 Dělení činnosti soukromých bezpečnostních služeb	14
3.3 Místní a věcná působnost	16
3.4 Současná právní úprava činnosti soukromých bezpečnostních služeb.....	17
3.4.1 Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb	19
3.4.2 Zkoušky odborné připravenosti	20
3.4.3 Komparace právního postavení příslušníků soukromých bezpečnostních služeb a příslušníků Policie České republiky.....	20
3.5 Oprávnění pracovníka soukromých bezpečnostních služeb při výkonu bezpečnostní činnosti	22
3.5.1 Nejčastější oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb....	22
3.5.2 Základní povinnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb v rámci věcné působnosti subjektů	24
3.6 Návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách	25
3.7 Součinnost soukromých bezpečnostních služeb s Policií České republiky a obecní policií.....	28
3.8 Metody soukromé bezpečnostní činnosti	33
3.8.1 Pult centrální ochrany	35
3.8.2 Kamerový systém.....	35
3.9 Metodika a taktika	36
3.10 Zásady činnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb.....	37

4	Činnosti soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku.....	39
4.1	Právní podmínky soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku	40
4.2	Zákon o súkromnej bezpečnosti	40
5	Komparace soukromých bezpečnostních služeb mezi Českou republikou a Slovenskou republikou	42
6	Činnosti soukromých bezpečnostních služeb ve vybraných zemích EU.....	45
6.1	Polsko	45
6.2	Rakousko	45
6.3	Maďarsko	46
7	Bezpečnost na železnici.....	47
7.1	Historie české železnice	47
7.2	Správa železnic.....	47
7.3	Ostraha železnic	48
8	Praktické šetření.....	53
8.1	Negrelliho viadukt (Ochranná služba Správy železnic)	53
8.2	Trat' 001 Praha – Česká Třebová (011 Praha – Kolín).....	54
8.3	ŽST. Adamov	56
8.4	ŽST. Ostrov nad Ohří	57
8.5	ŽST. Plzeň hlavní nádraží	57
8.6	ŽST. České Budějovice	59
8.7	ŽST. Hluboká nad Vltavou	60
8.8	Příslušníci PČR ve vlacích Českých drah	60
	Závěr.....	62
	Seznam použitých zdrojů	64
	Seznam zkratk	73
	Seznam tabulek a obrázků	74

Úvod

Bezpečnost je stále častěji skloňována ve všech odvětvích a vliv na ní má současná společnost. Zrychlující se tempo života a narůstající napětí ve společnosti jsou klíčové faktory, které ovlivňují vnímání a potřeby bezpečnosti kolem nás. Převládá názor, že o celkovou bezpečnost by se měl starat hlavně stát.¹ Ať už se jedná o aplikaci bezpečnosti ze strany bezpečnostních a komunálních sborů či dalších veřejných sborů, jako např. Armády ČR². Stále více do problematiky bezpečnosti zasahuje její privatizace. Stalo se to nástupem tržního hospodářství po roce 1989. Dělo se tomu tak formou soukromých bezpečnostních služeb.

Účinná legislativní úprava v oblasti činnosti soukromých bezpečnostních služeb v legislativním prostředí České republiky (dále jen „SBS“) se může jevit, dle názorů vybraného spektra odborných názorových proudů³, nedostatečná s jejich potřebami, což vyvolává požadavek nového legislativního rámce. Ministerstvo vnitra České republiky již pracuje na nové legislativě, avšak datum vstupu nových pravidel v platnost zatím není jasné. V roce 2020 byl předložen legislativní záměr a byl Vládou České republiky schválen návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách.⁴

Věcná část „práce“ poskytuje komplexní pohled na činnost „SBS“. V širším pojetí reflektuje operační prostor činnosti „SBS“. Zaoberá se jejich historickým vývojem, současným právním rámcem a návrhem zákona o soukromých bezpečnostních službách. Obsahová část „práce“ v intencích samostatných subkapitol komparativní formou porovnává specifčnost legislativního prostředí činnosti „SBS“ v zájmově vybrané zemi

---

1 BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, s. 42-43. ISBN 978-80247-4601-2

2 BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, s. 205. ISBN 978-80247-4601-2

3 *Zákon o bezpečnostních službách – konečně se dočkáme* [online]. Praha: SecurityGuide, 2022 [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://securityguide.cz/zakon-o-bezpecnostnich-sluzbach-konecne-se-dockame/>>.

4 DLUBALOVÁ, K. Vláda schválila návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách. In *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-navrh-zakona-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach.aspx>>

„EU“, tj Slovenské republice. V souladu se stanoveným vedlejším cílem v užším praxeologicky orientovaném postihu se zabývá problematikou střežení v konkrétně určeném „železničním prostředí“. Jako determinant, vedoucí k výběru „práce“ jsou „zpracovatelovo“ praxeologické zkušenosti, jelikož aktuálně zastává výkon pracovní činnosti u Správy železnic, státní organizace na pozici elektrotechnika a příležitostně zastává pozici vlakvedoucího osobní dopravy u Českých drah, akciové společnosti. Praxeologické zkušenosti, zejména stupňující se intenzita krádeží elektrotechnických zařízení pro bezpečný provoz železniční dopravní cesty a aktuální vznik speciální drážní ochranné služby, vedou „zpracovatele“ k realizaci této „práce“. Odbornou inspirací k věcnému zpracování „práce“ lze neoddiskutovatelně zařadit i existenci stávajícího celospolečenského požadavku uvozujícího taktéž jeho veřejnopořádkový charakter, tj. kdy zejména tradiční (obecná) kriminalita či tzv. „jiná protispolečenská činnost“ je často rozmanitými formami páchána ve vymezeném prostoru kolejí a v železničních stanicích apod.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem „práce“ je formou širšího analyticko-syntetizujícího teoreticko-praxeologického postihu primárně reflektovat základní východiska a pojmosloví zkoumané tematické oblasti, komparativně uvozující komparativní specifitu operačního prostoru legitimní činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České a Slovenské republice. Vedlejším cílem „práce“ je v rámci konkretizovaného praxeologického odborného vhledu úžeji demonstrovat významnost a specifčnost zabezpečení tzv. střežení v „*drážním prostředí*“ ze strany soukromých bezpečnostních služeb a Ochranné služby Správy železnic s. o.

Teoretická část „práce“ je primárně zpracována za využití *analyticko-syntetizující* rešerše dostupné literatury a odborných pramenů, či „*de lege lata*“ účinných zvláštních předpisů, předurčující možné „*de lege ferenda*“, návrhy změn aktuálně účinných legislativních konsekvencí odborně orientované zkoumané tematické oblasti. Praxeologicky orientovaná část „práce“ za podpory tematicky vhodně zvolených situačních příkladů a kasuistik obohacuje její teoretické kontury. Jedná se o reflektování konkrétních příkladů, jejich analýzou a následných opatření pro optimalizaci bezpečnosti železniční dopravy. Jako ilustrační pojetí pro provedenou demonstraci jsou vybrány bezpečnostní projekty Správy železnic, státní organizace, Českých drah, akciové společnosti a činnost subjektů soukromých bezpečnostních služeb v prostorách Správy železnic, státní organizace. Předmětem zkoumání jsou konkrétní situační okolnosti věcně legitimizující operační prostor činnosti Ochranné služby Správy železnic a subjektů soukromých bezpečnostních služeb. Dále vedlejším cílem „práce“ je zkoumání specifčnosti zabezpečení tzv. střežení v „*drážním prostředí*“.

2 Základní pojmosloví a východiska

Soukromé bezpečnostní služby jsou určitou formou ochrany zákazníků na základě jejich ekonomických možností. Tato charakteristika klade důraz na to, že volba bezpečnostních prostředků je ovlivněna ekonomickými faktory a preferencemi jednotlivých subjektů. „SBS“ můžeme podle Pavla Macka chápat i tak, že jsou to: „Podniky zajišťující ochranu majetku a osob a technické služby k ochraně majetku a osob“.⁵ Jiří Kameník shrnuje, že: „jde o aplikaci práva jedinců a organizací dle ekonomických zásad.“⁶ Tyto služby jsou dostupné široké veřejnosti, jejich skutečné využití je omezeno ekonomickou situací jednotlivců. To znamená, že je spíše nadstandardem pro ty, kteří si mohou dovolit služeb „SBS“ a nejsou tedy univerzálně dostupné pro každého.

Vzhledem k tomu, že stát poskytuje určitou standardní úroveň bezpečnosti občanům, je možné interpretovat soukromé bezpečnostní služby jako nadstandardní stupeň ochrany, kterou si mohou jednotlivci nebo organizace připlatit nad rámec toho, co poskytuje stát garantovanou bezpečností. Tato nadstandardní úroveň ochrany může být závislá na finanční situaci zákazníka a ekonomických subjektů. Kameníkova argumentace podporuje myšlenku, že soukromé bezpečnostní služby nejsou univerzálně dostupným zbožím, ale spíše komoditou podléhající ekonomickým aspektům.

2.1 Historická retrospektiva vývoje činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Za prvopočátek soukromých bezpečnostních služeb lze považovat, když bohatší lidé vyžadovali svoji ochranu, za kterou platili ozbrojeným skupinám. První organizovaná soukromá skupina hlídající majetek fungovala ve starověkém Římě. Jmenovala se Vigiles a skládala se z otroků.⁷ Ti zajišťovali ochranu a ostrahu pro toho kdo zaplatil. Ve středověku a novověku byly soukromé služby využívány pány k ochraně jejich pozemků a majetku. Bezpečnost zajišťovali žoldněři, či drábové. Tento trend se vyvíjel po celá

---

5 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 19. ISBN 80-86477-23-1

6 KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 18. ISBN 978-80-7357309-6

7 CATWRIGHT, M. *Virgiles* [online]. World History Encyclopedia: 6.11.2016 [cit. 25.11.2023]. Dostupné z WWW:< <https://www.worldhistory.org/Vigiles/>>.

staletí. Období průmyslové revoluce je velmi bohaté na inovace a na vývoj nových technologií.

Ve Francii v roce 1833 přišel Eugène-François Vidocq se svou soukromou detektivní kanceláří.⁸ Dále založil roku 1850 svou detektivní agenturu Allan Pinkerton ve Spojených státech amerických.⁹ Agentura chránila majetek zejména železničních společností a během období občanské války zachránila život budoucího prezidenta Abrahama Lincolna. Úspěch v ochraně Lincolna pomohl rozšířit povědomí o soukromých bezpečnostních agenturách a přispěl k růstu zájmu o jejich služby. Tím se dostali do povědomí pojmy jako „bezpečnostní agentura“ a „soukromá ochranná služba“.

2.1.1 Území Čech

Po rozpadu Rakouska-Uherska pronikly na území Československa soukromé bezpečnostní agentury z ciziny. Mezi první soukromé agentury patřila kancelář kapitána Emanuela Vosky.¹⁰ Jemu se podařilo vypátrat sabotáže po první světové válce. Během nacistické okupace byly soukromé bezpečnostní agentury zrušeny z obav, že by mohly být vnímány jako odbojová hrozba pro třetí říši. Po druhé světové válce přišlo krátkodobé uvolnění. V roce 1948 po únorovém převratu se moci ujala KSČ. Její politický systém nezahrnoval koncept soukromnictví, tudíž nastal konec soukromých bezpečnostních služeb. Jedinou výjimkou tvořili Závodní strážce. To byl podnikový útvar, jenž měl chránit majetek podniku a střežit jeho provoz.¹¹ Po listopadových událostech roku 1989 a následném otevření hranic a ekonomiky došlo v Československu k výraznému přílivu zahraničních obchodních společností. S nimi přišel i zájem o zvýšení bezpečnosti a ochrany majetku a zdraví, což vedlo k vzniku a rozšíření soukromých bezpečnostních agentur.

---

8 *Ze zločince otcem kriminalistiky. Slavný Vidocq zemřel před 160 lety* [online]. Praha: Česká televize ČT 24, 2017 [cit. 2023-11-25]. Dostupné z WWW: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/ze-zlocince-otcem-kriminalistiky-slavny-vidocq-zemrel-pred-160-lety-96950>>.

9 *Dobrodružství kriminalistiky*. 3. řada, 1. epizoda., Pinkertonova detektivní agentura. ČT 1, 5.1.1994, ČR. Dostupné také z WWW: <<https://www.ceskatelevize.cz/porady/898901-dobrodruzstvi-kriminalistiky/200353910560001/>>

10 ZÝKOVÁ, I-H. *Masarykův posel pronikl i do příběhů o Indiana Jonesovi* [online]. Český rozhlas: 28.8.2014 [cit. 29.11.2023]. Dostupné z WWW:<<https://temata.rozhlas.cz/masarykuv-posel-pronikl-i-do-pribehu-o-indiana-jonesovi-8110276>>.

11 BAŠTA, J. *Lidové milice. Nelegální armáda komunistické strany Československa 1948-1969*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2013, s. 24. ISBN 978-80-87211-87-8

3 Organizace (systematizace) soukromých bezpečnostních služeb

3.1 Sdružování soukromých bezpečnostních služeb

V oblasti komerční bezpečnosti hrají důležitou roli profesní občanská sdružení. Vznik těchto sdružení lze datovat do období Československé federativní republiky. Tehdy vznikla např. Asociace bezpečnostních a detektivních služeb¹², aj.

Jejich cílem je podpora a rozvoj tohoto odvětví. Tyto asociace mohou sdružovat menší podnikatelské subjekty, poskytovat jim platformu pro komunikaci a výměnu informací, know-how a zároveň mohou přispívat k různým aspektům zlepšení služeb poskytovaných v rámci tohoto sektoru. V rámci přípravy nového zákona se zástupci z řad sdružení „SBS“ často angažují jakožto odborná veřejnost.¹³ Některá sdružení spolupracují při poznacích z evropských států a celého světa. Což vede k profesionalizaci a zvyšování kvality.¹⁴

3.2 Dělení činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Rozdělení subjektů „SBS“ podle typů jejich činností umožňuje lépe porozumět rozmanitosti služeb, které nabízejí a prostředí, ve kterém operují. Existuje několik kategorií těchto subjektů. Za základní rozdělení subjektů dle živnostenského zákona považuje Jiří Kameník následující:

- „Činnost poskytující ochranu majetku a osob (hlídací služby)
- činnost poskytující detektivní služby,
- činnosti technické služby ochrany osob a majetku.“¹⁵

---

12 ČESKÝ KLUB BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB. O klubu. Historie klubu. [online]. Český klub bezpečnostních služeb, z. s. [2.12.2023]. Dostupné z WWW:<<https://ckbs.cz/historie-klubu/>>.

13 ČESKÝ KLUB BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB. Bezpečnostní profesionálové se shodli na potřebě zákona o soukromých bezpečnostních činnostech [online]. Český klub bezpečnostních služeb, z. s. [cit. 17.11.2023]. Dostupné z WWW:<https://ckbs.cz/wp-content/uploads/2021/10/CKBS_tiskove-prohlaseni_102021.pdf>.

14 KAMENÍK, J., ZAPLETAL, R. *Ekonomické a právní aspekty komerční bezpečnosti*. Brno: Univerzita obrany, 2013, s. 16. ISBN 978-80-7231-933-6 Ekonomika a právní aspekty komerční bezpečnosti

15 KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 20. ISBN 978-80-7357309-6

Do první skupiny patří strážní služba. **Strážní (hlídací) služba** hraje klíčovou roli v prevenci neoprávněných vstupů do různých areálů a míst, a to prostřednictvím fyzické přítomnosti a monitorování. Cílem je zajistit ochranu prostoru, majetku a lidí před neoprávněným vstupem, krádežemi či jinými incidenty. Monitorovací činnost, která je součástí této služby, často zahrnuje provoz pultů centralizované ochrany. Tyto pulty slouží k sledování různých bezpečnostních zařízení, jako jsou kamerové systémy, alarmy, přístupové kontroly a další technologické prvky, které monitorují prostor a reagují na potenciální hrozby či neoprávněné vstupy. PCO poskytují možnost neustálého dohledu a reakce na události v reálném čase. Dále zde patří pořadatelské činnosti, požární družstva, a transporty cenností a peněz.

Detektivní služby zahrnují širokou škálu činností, které se týkají sledování, pátrání a osobní ochrany. Některé z hlavních činností detektivních služeb zahrnují monitorování objektů a osob. Detektivní služby provádějí monitorování prostřednictvím kamerových systémů nebo fyzického dohledu. Toto sledování může být zaměřeno na sledování majetku nebo určitých prostor. Další službu, která je poskytována, je osobní ochrana jednotlivcům nebo skupinám osob. Dále pátrají po osobách a věcech.

Mezi činnosti **technické ochrany** spadají poplachové systémy, alarmy, zařízení pro přístup do budov a objektů (PIR čidla, čipové karty pro vstup, kamerový systém, brány a pletiva apod.). Jedná se o jejich instalaci, údržbu a provoz.

Za další dělení bezpečnostních činností je podle Kameníka a Brabce je dělení na:

1. „*Subjekty zabývající se převážně ochranou osob a majetku,*
2. *subjekty zabývající se převážně detektivní činností,*
3. *subjekty zabývající se výrobou, montáží a servisem bezpečnostní techniky a bezpečnostních technologií, výrobou,*
4. *subjekty přímo podporující komerční výkon soukromé bezpečnosti organizováním vzdělávání v oboru ochrany osob a majetku, bezpečnostních technologií, výrobou a distribucí bezpečnostních pomůcek a výstrojí pro výkon bezpečnostní činnosti.“¹⁶*

---

16 KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 23. ISBN 978-80-7357309-6

3.3 Místní a věcná působnost

Subjekty soukromých bezpečnostních služeb hrají v České republice důležitou roli v ochraně právnických i fyzických osob a jsou součástí systému bezpečnostní prevence, jak je zvykem ve většině demokratických zemích. Jejich činnost je důležitá pro zajištění bezpečnosti majetku, ochranu osob a pro další aspekty ochrany zájmů klientů. Nicméně, přístup ke službám „SBS“ často vyvolává různé kritiky a kontroverze. I přesto, že pracovníci mají nemalý podíl na zabezpečení majetku a ostrahy osob.

„SBS“ mají často své uplatnění v situacích, kde se vyžaduje nadstandardní úroveň ochrany a zabezpečení, která přesahuje rámec služeb poskytovaných veřejnými policejními složkami. Podle autorů Macka a Nováka má směřovat nabídka „SBS“ tam: *„kde policie má ze zákona povinnost zasahovat až podpůrně (subsidiárně), tam kde primární povinnost zabezpečit veřejný pořádek a bezpečnost osob a majetku má např. pořadatel kulturního nebo sportovního podniku...“*.¹⁷

Při zabezpečování veřejného pořádku některé obce a města volí možnost spolupráce se soukromými bezpečnostními agenturami místo zřízení vlastní obecní (městské) policie. „Privatizace bezpečnosti“ není však rozšířený jev. Kupříkladu tato situace je v pětitisícové Náměšti nad Oslavou. V tomto městě na Vysočině docházelo k rostoucímu vandalismu v určitých denních dobách. Proto město podepsalo smlouvu s „SBS“, než aby zřizovalo městskou policii.¹⁸ V praxi to vypadá tak, že ve zvolených hodinách dohlížejí členové „SBS“ na veřejný pořádek v městě. Hlídka „SBS“ situaci buď vyřeší nebo informuje PČR. Je zřejmé, že rozhodnutí Náměště nad Oslavou spolupracovat se soukromou bezpečnostní agenturou namísto zřízení vlastní městské policie bylo motivováno zejména finančními důvody. Provoz městská policie vyšlo podle starosty až na 4 miliony korun ročně, zatímco služba soukromé agentury na 200 tisíc korun.¹⁹

---

17 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 49. ISBN 80-86477-23-1

18 BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, s. 197. ISBN 978-80247-4601-2

19 *V Náměšti nad Oslavou nahrazuje strážníky bezpečnostní agentura* [online]. Praha: Česká televize ČT 24, 2011 [cit. 2023-11-25]. Dostupné z WWW: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/v-namesti-nad-oslavou-nahrazuje-strazniky-bezpecnostni-agentura-230808>>.

3.4 Současná právní úprava činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Z pohledu hierarchie právního řádu je zapotřebí v rámci dotčené právní úpravy činnosti „SBS“, kromě ratifikovaných mezinárodních dohod, primárně poukázat k Ústavnímu pořádku ČR, tj. Ústavě České republiky. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky (dále jen „**Ústava ČR**“) a zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. (dále jen „**Listina základních práv a svobod**“). „Listina základních práv a svobod“ zaručuje základní práva, která jsou nezcizitelná a nezrušitelná. Viz například čl. 7 „Listiny základních práv a svobod“.

„Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí zaručena“ a „Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.“²⁰

Dalším stěžejním právním atributem pro fungování „SBS“ je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**občanský zákoník**“). Zde je soubor témat probírající práva vlastnictví, práva svobody pohybu. „Občanský zákoník“ řeší smluvní vztahy mezi objednavatelem a provozovatelem „SBS“. Pro potřeby pracovníků „SBS“ řeší „občanský zákoník“ „svépomocné“ právo, kdy má občan (zaměstnanec „SBS“) právo bránit se přiměřeně sám.²¹

„SBS“ mají za primární úkol chránit bezpečnost a zdraví osob kam spadají i nejrůznější formy protiprávních trestněprávních jednání, zejména v rámci tzv. „*bezprostředních zásahů*“, kde je potřebné rámcově poukázat např. k jednotlivým hmotněprávním ustanovením zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“). Pracovníci „SBS“, pakliže dojde k narušení práv chráněného, mohou zakročit v rámci tzv. „*okolností vylučujících protiprávnost*“ § 28 – krajní nouze a § 29 – nutná obrana.²² Pro přímý výkon bezpečnostní činnosti je zapotřebí

---

20 ČESKO. USNESENÍ č.2 předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, s. 18. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

21 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 29-31. ISBN 80-86477-23-1

22 ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 358. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15>>

dále poukázat k využitelnosti jednotlivých procesněprávních ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „**trestní řád**“), kde pracovníci „SBS“ dle aplikace ustanovení § 76 odst. 2 „trestního řádu“²³, omezí každou osobu, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté. Během výkonu práce příslušníka „SBS“, při ostraze osob nebo transportu peněz a cenin, může být z důvodu bezpečnosti využito zbraně. Pramen práva v tomto případě je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o zbraních**“). Zaměstnanec „SBS“ využívá zbraň k výkonu zaměstnání, povolání nebo ochraně ve smyslu ustanovení § 16 shora cit. ustanovení.²⁴

V období devadesátých let minulého století, převládala myšlenka, že nadcházející právní úprava o „SBS“ bude vycházet ze zákona o policii. Návrh však nebyl přijat. Problematika činnosti „SBS“ je tedy popisována v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, (dále jen „**živnostenský zákon**“). Zde se hovoří o podmínkách pro provozování koncesované živnosti.²⁵ Do psaní této práce je tedy působení „SBS“ vedena jako běžná podnikatelská činnost. Úpravu přináší nařízení vlády 469/2000 Sb. Zde dochází k dělení na tři kategorie:²⁶

Služby soukromých detektivů

Služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se osobního stavu občanů, fyzických nebo právnických

---

23 ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 66, s. 526. Dostupné z WWW: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=141/1961&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

24 ČESKO. Zákon č. 119 ze dne 8. března 2002 o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraních, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb. a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 52, s. 3042, 3047. Dostupné z WWW: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=119/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

25 ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 455 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů České a Slovenské Federativní Republiky*. 1991, částka 87, s. 2124. Dostupné z WWW: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=455/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy.

26 ČESKO. VLÁDA. Nařízení vlády č. 40 ze dne 8. listopadu 2000, kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 133, s. 7257-7258. Dostupné z WWW: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=469/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství.

Podniky zajišťující ostrahu majetku a osob

Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz, cenností či jiného majetku, ochranou osob a vymezených zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a zpracováním plánů ochrany, provozováním PCO.

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

Projektování, montáž, kontrola, údržba a opravy elektronických poplachových systémů (zejména systémů zabezpečovacích, tísňových, protipožárních, kontroly vstupu, přivolání pomoci, integrovaných a kamerových), určených k ochraně majetku osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí. Montáž, údržba, revize a správa mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.

3.4.1 Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb

Pro výkon povolání zaměstnanec „SBS“ je nezbytné, aby osoba splňovala minimální věk 18 let, byla bezúhonná a způsobilá k právním úkonům. Dále musí být odborně způsobilá. Odborná způsobilost plyne ze zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “**zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání**”) a s dodatkem reflektovaným v zákoně č. 155/2010 Sb. Pro pracovníky vzniká tedy povinnost podrobit se zkoušce z ověření odborné způsobilosti profesní kvalifikace.²⁷

---

27 PROFESNÍ KVALIFIKACE STRÁŽNÝ. *Profesní kvalifikace – Strážný / strážná* [online]. Profesní kvalifikace strážný [cit. 2023-12-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.profesnikvalifikacestrazny.cz/kvalifikace/strazny-guard-profesnikvalifikace-profesnikvalifikacestrazny-ostraha-security/>>.

Tab. č. 1: Kódy povolání podle Národního pedagogického institutu ČR²⁸

Profesní kvalifikace	Kód
Strážný	68-008-E
Detektiv koncipient	68-009-M
Psodod bezpečnostní služby	68-001-H
Pracovník dohledového centra	68-003-H

3.4.2 Zkoušky odborné připravenosti

Pro pracovníky, kteří chtějí provádět činnost „SBS“ je nutná určitá kvalifikace. Tuto kvalifikace určuje systém jednotlivých definovaných povolání. Určitá kvalifikace určuje jaký standard musí uchazeč o zaměstnání splnit.

Zkoušku skládá uchazeč u zkušební komise, která je tříčlenná. Členové jsou autorizované osoby u Ministerstva vnitra ČR a akreditované Ministerstvem školství ČR. Ověřování znalostí probíhá formou testu, ústní a praktické části. Soustředí se na provádění kontrol, zásady spolupráce s PČR a znalosti legislativy. Důraz je veden i na požární ochranu a zdravotní vědu.²⁹

3.4.3 Komparace právního postavení příslušníků soukromých bezpečnostních služeb a příslušníků Policie České republiky

Současná právní úprava stanovuje minimální požadavky pro zaměstnance „SBS“. Pracovník je vůči provozovateli „SBS“ v zaměstnaneckém poměru. Tento vztah je legitimně vymezen v jednotlivých ustanoveních zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“)³⁰, kdy má jednatel pracovní smlouvu nebo pracovněprávní vztah s určitým provozovatelem „SBS“ pro kterou pracuje. Služební poměr³¹ ve kterém se nachází např. příslušník PČR, který je příslušníkem ozbrojeného bezpečnostního sboru je primárně vymezen „*lex generalis*“ zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších

28 NÁRODNÍ PEDAGOGICKÝ INSTITUT ČESKÉ REPUBLIKY. NPI a TRIXIMA, spol. s. r. o. [online]. © 2014. Dostupné z WWW: <<https://www.narodnikvalifikace.cz/>>.

29 KYNCL, J. *Odborná způsobilost v komerční bezpečnosti*. Praha: Professional Publishing, 2010, s. 69, 73-76. ISBN 978-80-7431-028-7

30 KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007, s. 40. ISBN 978-80-7357309-6

31 ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 23. září 2003 o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2003, částka 121 s. 5850. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2003&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

předpisů (dále jen „**zákon o služebním poměru**“). Příslušník PČR má podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o Policii ČR**“), realizovat iniciativu (tzv. „zakročovací povinnost“) dle aplikace ustanovení § 10 „zákonu o Policii ČR“:

„(1) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.

(2) Policista má povinnost podle odstavce 1 i v době mimo službu, je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty.

*(5) Pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy“.*³² aj.

Úkon je právní úkon, kterým příslušník PČR v pracovní době plní úkoly policie. **Služební zákrok** je úkon, jenž spočívá v přímém vynucení splnění právních povinností za užití síly nebo hrozby jejího užití (např. donucovací prostředky). Služební zákrok je oprávněn provést pouze policista. **Jiné opatření** je aktivita, která slouží k plnění úkolů policie.

Zaměstnanec „SBS“ může podle „zákoníku práce“ „odmítnout výkon práce, o níž má důvod, že bezprostředně ohrožuje jeho život a zdraví, popř. život a zdraví jiných osob“.³³ jako zaměstnavatel vychází z všeobecných požadavků, které plynou ze „zákoníku práce“.

---

32 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

33 ČESKO. Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 84, s. 3169-3170. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

3.5 Oprávnění pracovníka soukromých bezpečnostních služeb při výkonu bezpečnostní činnosti

Pracovníci „SBS“ jsou povinni dodržovat platné právní předpisy a postupy stanovené ve smlouvě mezi majitelem chráněného objektu a poskytovatelem bezpečnostní služby. Jejich role spočívá v tom, že mohou vykonávat pouze ta práva a oprávnění, která mají explicitně udělena vlastníkem objektu nebo majetku a která jsou stanovena v objektové instrukci. Tato instrukce je obvykle součástí smlouvy mezi zákazníkem a provozovatelem „SBS“ a určuje rozsah povinností a oprávnění pracovníků „SBS“. Pracovníci „SBS“ jsou vázáni smluvními povinnostmi, které jsou sjednány na komerční bázi. To znamená, že mají práva a povinnosti stanovené smlouvou mezi poskytovatelem služby a zákazníkem.

3.5.1 Nejčastější oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb

Kontroly osob, jež vcházejí do / vycházejí z objektu. Pracovník může například kontrolovat zavazadla, propustky aj.

Kontrola vozidel, vjíždějící do / vyjíždějící z objektu. Spočívá kontrolou povolenek potřebných k vjezdu, prohlídku nákladových prostor vozidla, apod. Zaměstnanec „SBS“ však s nákladem a zařízením vozidla nemanipuluje, nechá si zavazadla ukázat od řidiče či osádky vozidla.

Požadovat vysvětlení (v ochraňovaném areálu) od osob při podezření z nedovolené nebo trestné činnosti. Vyzvat (v ochraňovaném areálu) každou osobu, která je podezřelá z neoprávněného vstupu do objektu, aby prokázala svou totožnost a povolení se v areálu pohybovat. Pokud osoba takové povolení nevlastní, může přimět osobu, aby areál opustila. Provádět osobní prohlídku zaměstnanců zákazníka jsou pracovníci „SBS“ dělat jen tehdy, pakliže je smluvně uvedeno. Stejně oprávnění platí i u zavazadel zaměstnanců. I zde nemůže pracovník „SBS“ manipulovat s obsahem zavazadel.

Zaměstnanci „SBS“ při aplikaci institutu vylučující protiprávnost, dle ustanovení § 29 „nutná obrana“ a § 28 „krajní nouze“ „trestního zákoníku“, mohou využít „hmaty a

chvaty“, obušku, slzotvorného plynu a cvičeného psa s oprávněním o výcviku. Rozsah těchto zákroků však nesmí překročit stanovenou mez – „krajní nouze“ a „nutné obrany“.³⁴

Zadržet mohou pracovníci „SBS“, podle § 76, odst. 2 „trestního řádu“³⁵: každého kdo je v chráněném areálu přistižen při trestném činu nebo bezprostředně po něm, pokud je to nutné,

- k zjištění totožnosti
- k zamezení útoků
- k zajištění důkazů.

Zadrženou osobu musí však pracovník „SBS“ neprodleně předat policejnímu orgánu. Toto ustanovení je precizovaně vymezeno v subkapitole „3.7 Součinnost soukromých bezpečnostních služeb s Policií České republiky a obecní policií“ této „práce“.

Z důvodu obohacení teoretické části „práce“ její „zpracovatel“ dále demonstruje tematicky přílehlavé situační příklady („kasuistiku“), která sekundárně reflektuje konkrétní skutkové děje uvozující poukazované protiprávního jednání, při kterém bezprostředně zakročovali příslušníci „SBS“.

Situační příklad 1

K případu fyzického napadení osoby došlo v únoru roku 2024, prostoru vlakového nádraží v Plzni. Dvojice mužů napadla muže, jenž seděl na lavičce. Útočníci následně srazili „sedícího“ muže na zem, začali do něj kopat a fyzicky „odtáhli“ napadeného z vlakového „perónu“ do podchodu. Zde na něj jeden z útočníků vyndal baseballovou pálku. Útok zaregistrovali pracovníci ostrahy Indus (objednavatel Správa železnic, státní organizace). Strážní překonali aktivní útok a odpor a následně je omezili formou tzv. „občanského zadržení“ dle aplikace ustanovení § 76 „trestního řádu“. Strážní

---

34 MACEK, P. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997, s. 41-42. ISBN 80-85981-62-9

35 ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 66, s. 526. Dostupné z WWW: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=141/1961&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

analogicky, formou tzv. „jiného opatření“, poskytl zraněnému první pomoc a zavolali PČR a zdravotnickou službu.³⁶

3.5.2 Základní povinnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb v rámci věcné působnosti subjektů

V intencích povinností každého pracovníka „SBS“ patří mimo jiné i právní a taktické zvážení situace, zda je nejen legitimně oprávněn provést daný zákrok, ale i po stránce taktické jej úspěšně dokončit. V případě, že nikoliv v rámci procesní součinnosti cestou tzv. „jiného opatření“ bezprostředně vyrozumí místně a věcně příslušnou součást obecní (městské) policie či Policie ČR.

Dále je vůči svému zaměstnavateli povinen vést tzv. „provozní“ deník. V pracovním prostředí je důležité dbát na hovorovou kázeň, nosit stejnokroj odlišující se od policejních složek. Striktní je zákaz alkoholu a užívání návykových látek při bezpečnostní činnosti.³⁷ apod.

V intencích precizovaného obohacení subkapitoly „práce“ je taktéž sekundárně demonstrován níže uvedený tematicky přílehlavý situační příklad (kasuistika).

Situační příklad 2

K využití institutu okolnosti vylučující protiprávnost tzv. „nutné obrany“, přikročili příslušníci bezpečnostní služby, vykonávající výkon strážní služby v budově Hlavního vlakového nádraží v Brně. Zde, během srpnové noci v roce 2023, dva muži obtěžovali cestující v budově výpravní budovy. Tohoto jednání si všimli zdejší strážní (bezpečnostní agentura zaštiťuje budovu nádraží pro Správu železnic, státní organizaci) a upozornili muže na jejich nevhodné chování. Jeden z dvojice mužů však následně bezprostředně fyzicky „zaútočil“ pěstí na člena ostrahy, přičemž zasáhl druhý člen ostrahy. Ten využil obranných prostředků „hmatů a chvatů“ a překonal útočnickovo aktivní odpor. Mezitím druhý agresor zaútočil na prvního člena ochranky. Při této šarvátce agresor upadl a přivodil si tržné zranění na ruce. Byla přivolána hlídka Městské

---

36 *Napadení na nádraží, na oběť si přinesli dokonce i baseballovou pálku* [online]. KRIMI-PLZEŇ, 3.2.2024 [cit. 2024-06-01. Dostupné z WWW: <<https://www.krimi-plzen.cz/a/nadrazi-2024-02-03-185139/>>.

37 MACEK, P. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997, s. 43. ISBN 80-85981-62-9

policie Brno. Následně i hlídka PČR. Agresoři pokračovali v útocích na členy ochranky dále jen slovními útoky a jeden z nich na člena ochranky plivl.³⁸

3.6 Návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách

Činnosti „SBS“ se dlouhodobě nevěnují strany parlamentních stran, výsledkem je třicetiletá nepřítomnost legislativní úpravy. Ke změně dochází v roce 2010, během vlády Petra Nečase, kdy na zákoně pracuje Ministerstvo vnitra.³⁹ Při přípravě tohoto zákona ministerstvo vychází ze zahraničních modelů a zkušeností odborníků v oblasti bezpečnostních služeb. Změna, která přesouvá důraz z veřejných subjektů na soukromé subjekty v oblasti zajištění bezpečnosti, představuje pro stát novou roli v kontextu poskytování bezpečnosti občanům České republiky.

To může znamenat posun ve způsobu, jakým je zajišťována bezpečnost a ochrana občanů, a nový způsob spolupráce mezi veřejnými a soukromými subjekty v této oblasti. Přínosem by měla být i evidence subjektů „SBS“. Subjekty „SBS“ by sdružovala Komora, s níž počítá návrh zákona (viz dílem navrhované ustanovení § 73 předmětného návrhu zákona).⁴⁰

V návrhu zákona z roku 2019 o soukromé bezpečnostní činnosti jsou obsaženy klíčové body a ustanovení, které se týkají regulace a organizace soukromých bezpečnostních agentur v České republice.

Hlavní změna přichází s dělením bezpečnostních služeb na pět kategorií (licencí).

- Ochrana majetku a osob
- Převoz hotovosti a cenin
- Činnost soukromých detektivů
- Technická služba k ochraně osob
- Bezpečnostní poradenství

---

38 *Přehled událostí ze dne 27. srpna 2023 – Strážníci ukončili bitku v Nádražní ulici* [online]. MĚSTSKÁ POLICIE BRNO, 27.8.2023 [cit. 2024-06-01. Dostupné z WWW: <<https://www.mpb.cz/cs/media/tiskove-zpravy/prehled-udalosti-ze-dne-27-srpna-2023.html>>.

39 BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, s. 181. ISBN 978-80247-4601-2

40 O/DOK. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů* [online]. Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky [cit. 2023-11-09] Dostupné z WWW: <<https://www.odok.cz/portal/veklep/material/KORNCG99557N/>>.

Každá z výše zmíněných kategorií soukromých bezpečnostních služeb má svůj specifický obsah a zaměření:

Ochrana majetku a osob, zahrnuje ochranu osoby a souvisejících práv chráněné osoby v rozsahu stanoveném tímto subjektem a uvedeném ve smlouvě o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Dále se jedná o ochranu majetku, zajišťování pořádku v místě konání veřejného shromáždění jako jsou společenské akce. Patří sem i obsluha zabezpečovacího a poplachového zařízení. Nově návrh pamatuje i na převoz cenin a hotovosti jejíž hodnota nepřesahuje 5 000 000 Kč (§ 4).⁴¹

Služba (činnost) soukromého detektiva, je kategorie, která zahrnuje hledání věcí a osob, získávání informací o osobách, případně důkazních prostředků. **Převoz hotovostí a cenin** a věcí mimořádné hodnoty se týká nejen převozu věcí mimořádné hodnoty, ale také o ukládání hotovosti aj. **Technickou službou** se rozumí pracovní činnosti „SBS“ v projektování, plánování, instalace a kontrola bezpečnostních prvků jako jsou elektronické alarmy, poplachové zařízení, kamerové dohledy a mechanické zábrany. Do licence **bezpečnostního poradenství** spadá školicí činnost v bezpečnostním oboru. Může se jednat o poradenství, krizové plánování. S nově přicházející hrozbou ve světě počítačových technologií je pamatováno i na dodavatelskou činnost kybernetické bezpečnosti (§ 5-9).⁴²

Návrh obsahuje náležitosti o vydání licence, vydání licence zahraniční obchodní korporaci, odborné způsobilosti. Odborná způsobilost je klíčovou podmínkou pro žadatele o licenci provozování soukromé bezpečnostní činnosti. Jde o dosaženém vzdělání a délky praxe. Upravován je rovněž výkon soukromé bezpečnostní činnosti. Ten jsme dosud znali ze „živnostenského zákona“.

---

41 O/DOK. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů* [online]. Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky [cit. 2023-11-09] Dostupné z WWW: <<https://www.odok.cz/portal/veklep/material/KORNCG99557N/>>.

42 O/DOK. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů* [online]. Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky [cit. 2023-11-09] Dostupné z WWW: <<https://www.odok.cz/portal/veklep/material/KORNCG99557N/>>.

Obecné podmínky pro osoby vykonávající bezpečnostní činnosti obsahují tento výčet:

- Fyzická osoba, 18 let,
- Plně svéprávná,
- Spolehlivá,
- Odborně a zdravotně způsobilá k výkonu SBČ.⁴³

Návrh zákona o „SBS“ je dle názoru autora „práce“ dílem inspirován ze strany zákonodárce zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o obecní policii**“). Přínosem zákona by byla ta skutečnost, že by se činnosti „SBS“ dostaly pod dohled a dozor státu. Dle navrhovaného zákona o soukromé bezpečnostní činnosti by ministerstvo mělo provádět dozor nad celkovým chodem a souladem činností „SBS“ s příslušnými právními předpisy. A neposledně, pro příslušníky „SBS“ by vznikl „de facto“ etický kodex

Tento dohled by se zaměřoval na kontrolu, zda zaměstnanci „SBS“ postupují v souladu se zákonem, včetně situací, jako je omezení krajní nouze a nutná obrana. Toto rozdělení rolí mezi ministerstvem a Policií ČR by mělo zajistit celkovou regulaci a dohled nad činností „SBS“, přičemž by dozor zajišťovalo ministerstvo a dohled nad konkrétními operativními aspekty by prováděla Policie ČR.

Ministerstvo vnitra České republiky vydalo (podzim 2023) tiskovou zprávu, ohledně „*de lege ferenda*“ připravovaného zákona o soukromé bezpečnostní činnosti s tím, že práce je ve stadiu paragrafování a konkretizují se závěrečné úpravy. Vláda ČR se měla, dle tvrzení Ministerstva vnitra ČR, toliko zabývat opět tímto návrhem do konce září 2023.⁴⁴

---

43 O/DOK. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů* [online]. Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky [cit. 2023-11-09] Dostupné z WWW: <<https://www.odok.cz/portal/veklep/material/KORNCG99557N/>>

44 NOVÁK, P. Ministerstvo vnitra dokončuje zákon o soukromé bezpečnostní činnosti. In *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/volby/clanek/ministerstvo-vnitra-dokoncuje-zakon-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>>

3.7 Součinnost soukromých bezpečnostních služeb s Policií České republiky a obecní policií

Samotná realizace uplatňování jednotlivých metod a forem činností soukromých bezpečnostních služeb v legislativních podmínkách ČR, je problematika rozmanitosti v oblasti pracovně-právních činností týkajících se zabezpečování ochrany osob a majetku. Z tzv. „zvláštních právních předpisů“ lze poukázat např. k jednotlivým ustanovením zákona č. 250/2016 Sb. zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), či zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“), „trestní zákoník“, „trestní řád“ apod. Subjekty „SBS“ se dostávají při své činnosti zejména do kontaktu s místně a věcně příslušnými základními útvary PČR služby pořádkové policie⁴⁵ a orgány obecní (městské) policie. Každému zmíněnému subjektu plynou oprávnění a povinnosti ze stanovených zákonů.⁴⁶

Pro institucionálně vymezenou Policii ČR plyne součinnost přímo ze „zákona o Policii ČR“. Konkrétně se jedná o Hlavu IV. Zde je „*ex lege*“ formulována spolupráce s ozbrojenými a bezpečnostními sbory a orgány veřejné správy. Přesné znění zákona nekonkretizuje spolupráci se soukromou bezpečností službou, ale lze jí „*per analogiam*“ považovat za spolupráci s fyzickými a právníckými osobami. Dle aplikace ustanovení § 18 „zákona o Policii ČR“, může příslušník PČR vyžadovat od osob pomoc.⁴⁷ V případě „SBS“ může příslušník PČR při výkonu ukládat příslušníkům soukromých bezpečnostních služeb pokyny apod.⁴⁸

Subjekty „SBS“ dále spolupracují s orgány obecní (městské) policie jako „*sui generis*“ komunálními sbory, zejména v oblasti podpory faktického zabezpečení rozmanitého spektra tzv. „*situacní prevence*“ spočívající v jejich organizačně taktických či technických formách, využívaných při podpůrné činnosti při zajišťování ostrahy na místech kde se konají veřejná shromáždění atd. Mimo jiné obecní (městská) policie

---

45 DALECKÝ, J. *Vybrané problémy služby pořádkové policie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2009, s. 98. ISBN 978-80-7251-303-1

46 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 151-152. ISBN 80-86477-23-1

47 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4088-4090. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

48 MACEK, P., a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2001, s. 68. ISBN 80-86477-03-7

realizuje činnost dohlížení nad pravidly při dodržování občanského soužití podle § 2 „zákona o obecní policii“⁴⁹ aj. V rámci zabezpečení ochrany tzv. „*místních záležitostí veřejného pořádku*“ je zcela bezesporu žádoucí posilování vzájemné součinnosti a spolupráce.

Právními podklady při kterých je možné zasahovat do práv a svobod, fyzických a právnických osob, jsou „Ústava ČR“ a „Listina základních práv a svobod“. Jednotlivé povinnosti a oprávnění příslušníka PČR jsou „*ex lege*“ vymezeny v jednotlivých ustanoveních „zákona o Policii ČR“. Mezi povinnosti příslušníka PČR náleží např. dílčí institut „*zdvořilosti*“ legitimně vyjádřený v aplikaci ustanovení § 9: „*Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.*“⁵⁰. Tato naznačená dílčí povinnost znamená, že příslušníci PČR jsou při výkonu své činnosti (plnění úkolů policie) povinni zejména dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, tj. v obecné reflexi toliko jednat zejména s osobami, proti kterým zakročuje s respektem a vážností k jejich osobnosti a jejím právům apod. Rovněž toto dílčí ustanovení zahrnuje povinnost zachovávat i důstojnost vlastní, tj. zakročujícího příslušníka PČR. Mezi další dílčí povinnost příslušníků PČR se dále začleňuje institut „*iniciativy*“ viz aplikace ustanovení § 10 cit. ustanovení, kde v odst. prvním, „*v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je příslušník PČR ve službě provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout „jiné opatření“, aby ohrožení nebo porušení odstranil,*“⁵¹ apod. Dále „*přiměřenost*“ postupu viz aplikace ustanovení § 11: „*Policista a zaměstnanec policie jsou povinni*

- a) *dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,*
- b) *dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,*

---

49 ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské Federativní Republiky*. 1991, částka 104, s. 2736. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=553/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

50 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

51 tamtéž

- c) *postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.*⁵²,

Toto ustanovení upravuje tzv. „zásahy“ příslušníků PČR, které by měly v písm. a – c) tohoto ustanovení dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem. V intencích aplikace ustanovení § 12 „zákonu o Policii ČR“⁵³ je příslušník PČR při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo apod. a „poučování“ viz aplikace ustanovení dle § 13: *„Policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejich právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.“*⁵⁴ Příslušník PČR je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejich právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.

Z oprávnění příslušníků PČR lze dále taxativně demonstrovat např. dílčí ustanovení, tj. oprávnění k podání vysvětlení viz aplikace ustanovení § 61 „zákonu o Policii ČR“, kdy příslušník PČR může např. požadovat od osob i pracovníků „SBS“ „vysvětlení“ dle prvního odstavce § 61, *„policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro*

- a) *odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,*

---

52 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087-4088. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

53 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4088. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

54 tamtéž

b) *vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo*

c) *přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,*⁵⁵

které by vedlo k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku. Dále může příslušník PČR požadovat od osob prokázat svoji totožnost podle § 63 „zákonu o Policii ČR“⁵⁶. Příslušník PČR má oprávnění k prokázání totožnosti osoby, která je oznamovatelem přestupku nebo trestného činu, nebo na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem.⁵⁷ V souvislosti s institutem „*vyžadování pomoci od osob a orgánů*“ aplikace ustanovení § 18 „zákonu o Policii ČR“,⁵⁸ může dále příslušník PČR v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od orgánů a osob uvedených v § 14 cit. zákona: „*Policejní při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami*“⁵⁹. Věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou povinny požadovanou pomoc poskytnout; nemusí tak učinit, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti anebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba tak nemusí dále učinit, pokud by poskytnutím pomoci vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou. pracovníci Od pracovníků „SBS“ může z dikce tohoto předmětného dílčího ustanovení požadovat poskytnutí spolupráce apod. Jak již bylo rámcově naznačeno ve shora uvedených subkapitolách „práce“ pracovník „SBS“ může formou tzv. „*občanského zadržení*“ viz aplikace ustanovení § 76 odst. 2 „trestního řádu“ omezit na osobní svobodě, která byla přistížena při trestném činu nebo bezprostředně poté, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka

---

55 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4100-4101. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

56 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4101-4102. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

57 MACEK, P. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997, s. 73-74. ISBN 80-85981-62-9

58 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4089. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

59 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4088. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

Podle autora Macka vychází profesionální vztahy mezi orgány Policie ČR a obecní (městské) policie se subjekty „SBS“ z následujících zásad:

„Pracovník „SBS“ je povinen na požádání poskytnout nezbytnou součinnost orgánům PČR a obecní (městské) policie, pracovník SBS je povinen před provedením zákroku zhodnotit a zvážit situaci, zda zákrok může řádně dokončit. V případě, že nikoliv, požádá o nezbytnou součinnost PČR nebo obecní (městské) policii,

„SBS“ je povinna sdělit PČR nebo obecní (městské) policii co nejdříve po jejich upozornění na zjištěné nedostatky v ostraze objektu či prostoru, jaká opatření učinila k jejich odstranění,

„SBS“ je nápomocná místně příslušnému orgánu PČR nebo obecní (městské) policii při předcházení a odhalování trestné činnosti.“⁶⁰

V intencích vyhodnocovaných autorských citací např. autor Kameník mimo jiné vyjadřuje názor: *„Ochranou majetku, osob a veřejného pořádku se zabývá a podílí se na tomto úseku celá řada dalších subjektů např. soudy, státní zastupitelství obecní úřady apod.“⁶¹*

Situační příklad 3

Případ porušení „Provozního řádu osobní stanice“ museli řešit strážní soukromé bezpečnostní služby, kterou má najata Správa železnic, s. o. Situace vznikla v ŽST. Jindřichův Hradec. Zde došlo k porušení zákazu požívání alkoholických nápojů dle „Provozního řádu osobní stanice“ Správy železnic, s. o. a porušení § 18 zákona č. 65/2017 Sb.⁶², ve znění pozdějších předpisů, o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových

---

60 MACEK, P. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997, s. 75. ISBN 80-85981-62-9

61 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 152. ISBN 80-86477-23-1

62 ČESKO. Zákon č. 65 ze dne 19. ledna 2017 o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 21, s. 677. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=65/2017&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

látek. Pracovníci ostrahy upozornili osoby, které byly zjevně pod vlivem alkoholu, aby opustily prostory železniční stanice. Jelikož se osoby nechystaly nikam cestovat, jejich setrvání na místě bylo nežádoucí a následná vulgarita vůči okolí se stupňovala, zavolali pracovníci „SBS“ na místo Městskou policii Jindřichův Hradec. V rámci zachování „veřejného pořádku“.

Situační příklad 4

Během prosincové noční jízdy Západního expresu IC 550 došlo k výtržnictví ze strany podnapilého cestujícího. Muž, při vjezdu do železniční stanice Plzeň hlavní nádraží, vzal pěnový hasicí přístroj a začal s ním znečišťovat vlak vyšší třídy⁶³. Jeho jednání si všiml další pasažér a vlakvedoucí Českých drah a snažili se muže zastavit. Na pomoc se přidali strážní agentury Securitas. Ti muže omezili formou tzv. „občanského zadržení“ podle ustanovení § 76 „trestního řádu“ a v ŽST. Plzeň předali přivolané hlídce PČR. Firmu Securitas na své vlakové spoje objednávají České dráhy, zejména na noční spoje⁶⁴ a spoje s vysokou frekvencí sportovních fanoušků.

3.8 Metody soukromé bezpečnostní činnosti

Metody jsou systematické postupy nebo způsoby, které jsou používány k dosažení vytyčeného cíle nebo řešení konkrétního problému. Tyto postupy jsou obvykle vytvořeny na základě logického a strukturovaného myšlení a mohou být aplikovány v různých oblastech. Z pohledu „SBS“ využívá metody obecné, metody kriminalistické a metody z policejní praxe.

Metody fyzického pozorování. Příslušníci SBS provádějí ostrahu objektů a osob. Metoda se zakládá v pozorování těchto objektů. Může se jednat o pozorování z mobilního stanoviště i stacionárního. Efektivita této metody spočívá, v rychlosti zákroku ze strany hlídky.

Metoda elektronického pozorování. Metoda je využívána pomocí elektronických zařízení. Jedná se o průmyslové kamery apod. Informace a záznamy z

---

63 *Slavil výhru čtyř a půl tisíce a během toho způsobil škodu v desítkách tisíc* [online]. KRIMI-PLZEŇ, 3.2.2022 [cit. 2024-06-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.krimi-plzen.cz/a/zasah-policie-ve-vlak/>>.

64 HOLEK J. Bezpečnost ČD: Pod drobnohledem ochranky i kamer. In *Železničář* [online]. [cit. 2024-06-01]. Dostupné z WWW: <[33](https://zeleznicar.cd.cz/zeleznicar/zpravodajstvi/bezpecnost-cd--pod-drobnohledem-ochranky-i-kamer/-29627/20,0,./>></p></div><div data-bbox=)

těchto zařízení jsou monitorovány na vrátnici objektu, nebo jsou staženy na pult centrální ochrany. S rozvíjející počítačovou technologií je možné pozorovat aktuální dění na přenosných zařízeních jako jsou mobilní telefony a tablety. Tento trend se hojně rozšiřuje i do domovů občanů tzv. chytrá domácnost.

Metoda osobní prohlídky. Využívána na vrátnicích a u vchodů do objektů. Cílem je zabezpečit vstup do těchto objektů, kde firemní činnosti vyžadují osobní prohlídku. Tato nutnost je však stanovena ve firemní směrnici zákazníka.

Metoda kontroly dokladů. Touto metodou „SBS“ naplňuje formu propustkové služby. Jedná se o kontrolu podnikových a služebních průkazů oprávnění. Dále se může jednat o činnost „SBS“ na kulturních a sportovních akcích, kdy jsou pracovníky „SBS“ kontrolovány vstupenky na zmiňované akce. Pracovníkům i zde pomáhají technologické nástroje a inovace. Elektronické turnikety jim značně zlepšili efektivitu, rychlost a přesnost prováděných kontrol. Díky evidenci je vedena docházka ve firmě, a na veřejných akcích je počet osob na místě jednoduše zjištělný.

Metoda fyzické ochrany. Metoda využívána převážně při větší koncentraci osob. Kupříkladu na sportovních akcích, kdy pracovníci „SBS“ provádějí takové opatření (např. kordon), aby nedošlo k proniknutí fanoušků na hrací plochu.

Metoda technické ochrany. Spočívá v zabezpečení objektu. Cílem je zabránění proniknutí nepovolaným osobám do objektu. Tato metoda zahrnuje nástrahové prostředky, oplocení, ostnatý drát apod. Spadají sem cedulky o skutečnosti, že areál je střežen soukromou bezpečnostní službou.

Metoda elektronické ochrany. Vysoce efektivní metoda, a jak je již zmiňováno, je využívána mnoha domácnostmi. Je to v důsledku relativně nízkých nákladů. Dle názoru generálního ředitele bezpečnostní agentury M2.C Fábery, je však důležité tyto technologie aktualizovat.⁶⁵ Do sektoru technické ochrany patří systémy proti vloupání,

---

65 BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, s. 171. ISBN 978-80247-4601-2

PIR čidla, čidla požární, čidla na úniku plynu, „panická“ tlačítka apod. Vše je opět vedeno na PCO nebo do mobilního telefonu uživatele.⁶⁶

3.8.1 Pult centrální ochrany

Pult centrální ochrany je klíčovým prvkem v moderních bezpečnostních systémech, který umožňuje sledovat a reagovat na události v reálném čase. Je propojen s různými monitorovacími zařízeními, jako jsou požární systémy, kamerové systémy, alarmy atd. Tyto systémy nepřetržitě monitorují sledované objekty, jako jsou budovy, areály nebo zařízení, a detekují různé události, požáry, pohyby nebo neautorizovaný přístup. Operátoři na PCO provádějí kontrolu přijatých informací a hodnotí jejich význam a naléhavost. V případě odchylky nebo detekce události, která vyžaduje pozornost, může PCO informovat klienta prostřednictvím SMS nebo telefonního hovoru.

V případě potřeby může PCO aktivovat bezpečnostní hlídku nebo autohlídku, která provede fyzický výjezd na místo události k provedení dalších opatření. PCO může spolupracovat s různými orgány – PČR, obecní (městská) policie a v případě požáru HZS.⁶⁷

Pult centrální ochrany je založen na přenosu dat z monitorovacích zařízení (požární systém, kamerový systém...), které nepřetržitě monitorují sledované objekty. Získané informace ze systémů jsou přenášena na dohledové centrum PCO. a v případě odchylky dojde k informovanosti klienta nebo dokonce k výjezdu hlídky „SBS“, předání informací PČR, apod.

3.8.2 Kamerový systém

Rozvoj moderních technologií a technických prostředků má výrazný vliv na bezpečnostní opatření jak soukromých, tak veřejných organizací. Využívání obrazových záznamů a zpracování obrazových dat se stává stále důležitějším prvkem bezpečnostních systémů. Je však důležité zdůraznit, že s rostoucím využíváním obrazových záznamů

---

66 BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: EUROUNION spol. s. r. o., 1995, s. 114-119. ISBN 80-85858-12-6

67 JAMELSKÁ, R., RATAJ, J. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 2021, s. 61-63. ISBN 978-80-7251-521-9

vznikají otázky související s ochranou soukromí. Samotné sledování, bez záznamu není zpracování osobních údajů.

Jiná situace nastává, když je záznam pořizován. Záznamy uchovávané se stávají osobními údaji, pokud na nich lze identifikovat FO.⁶⁸ Při provozování kamerového systému musí dodržovat právní předpisy, zejména GDPR⁶⁹ a určité zásady. Nebude narušeno soukromí osob. Což vylučuje kamery na toaletách, šatnách aj. Dále, že budou kamery sloužit pro konkrétní záměr. Pro příklad ochrana zboží v obchodě před krádeží, ochrana veřejného pořádku aj.

3.9 Metodika a taktika

Pracovníci „SBS“ často stojí vůči situacím, které žádají zákrok či jiná opatření proti narušiteli zájmu chráněného. Tyto situace vyžadují, ke zdárnému řešení, profesionální přístup. Jedná se o znalost zákonů, předpisů co limitují pracovníky „SBS“ apod. Pro tuto veškerou činnost, jenž provádí pracovník „SBS“ se používá termín **služební (pracovní) činnost**. Pojem komplexně zahrnuje veškerou činnost prováděnou během pracovní doby. Jedná se od pochůzkové obhlídky, přes provádění kontrol, po úkony na osobách. Pokud pracovník „SBS“ vykonává služební činnost, plynou pro něj povinnosti vůči agentuře „SBS“. A naopak. Tyto povinnosti a oprávnění vyplývají z pracovní smlouvy.

Pracovními úkony rozumíme činnosti, které jsou konány podle podnikových a interních předpisů. Lze sem řadit kontroly vstupů do objektů aj. Pracovní úkony jsou tedy různorodé činnosti a úkoly, které pracovníci vykonávají v rámci své práce v „SBS“. Tyto úkony mohou zahrnovat širokou škálu činností, včetně administrativních, organizačních, analytických, komunikačních a technických úkolů, závisle na konkrétních potřebách organizace.

Zákrok je pojem konkrétnější a skládá se z vícero pracovních úkonů. Zákrok z pohledu pracovníka „SBS“ je, když provádí úkon vůči osobě a ta komplikuje a zhoršuje provádění úkonu, ba i dochází k odporu. **Úkon** přechází zákrok, kdy pracovník „SBS“

---

68 BÁRTA, M. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie ČR, 2011, s. 30-31. ISBN 978-80-7251-366-6

69 *Co je GDPR – Orientace v GDPR – Otázky a odpovědi* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2024-01-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/co-je-gdpr.aspx>>.

chce zamezit protiprávní jednání a přimět osobu ke splnění požadavků. Cílem je však předejít vyhrocování situace a provádět tedy opatření, které povedou k uklidnění situace. Příkladem by mohl být dohled, varování nebo jakákoli opatření, která by vedla k zabránění nebo ztížení vykonání TČ nebo přestupku.

V rámci celkové bezpečnosti souvisí další termín – **jiná opatření**. Jsou to opatření, která vedou k odstranění případnému nebo již aktuálnímu nebezpečí pro osoby a majetek. Může se jednat o směrnice BOZP, požární ochrany, oznamovací povinnost aj. Lze jmenovat například oznámení páchání TČ, uzavření hlavního uzávěru plynu, vypnutí hlavního vypínače elektrické energie atd.⁷⁰

3.10 Zásady činnosti pracovníků soukromých bezpečnostních služeb

Zásady jsou právní principy a vůdčí právní ideje. Pro činnost pracovníků „SBS“ jsou aplikovány následující zásady. **Zásada zákonnosti** vyplývá z toho, že činnost „SBS“ (i přes absenci zákona o „SBS“) se řídí zákony a jinými předpisy. Proto musí provádění úkonů a zákroků být prováděno pracovníkem ve shodě s právními předpisy. Nerespektování této zásady může nést pracovník trestní odpovědnost. Pro pracovníka „SBS“, pokud zjistí páchání TČ, přestupku anebo důvodné podezření, platí povinnost provést v jeho pracovní době zákrok nebo provést jiné opatření – **zásada legality**.

Výjimky z této zásady platí pro pracovníky, kdy nejsou povinni zasáhnout:

- Pracovník je pod vlivem léků a látek, které snižují jeho schopnosti,
- pracovník nebyl odborně proškolen, vycvičen a vlastnosti úkonu vyžadují takové vycvičení,
- pracovník by prováděl úkon, jenž by byl v rozporu s opatřením policie,
- pracovník není povinen zakročit, pokud by zákrokem vystavil nebezpečí své osobě a spolupracovníkům (tato výjimka, neplatí pro jiná opatření, pokud jejich provedení není spojeno s určitým nebezpečím – pracovník má tedy povinnost opatření provést).

---

70 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 170-173. ISBN 80-86477-23-1

Zásada oportunity je možnost, co dává pracovníkům SSB provést zákrok, úkon a jiné opatření podle svého uvážení. Pracovník vyhodnotí situaci (počet pachatelů, míra ohrožení svého zdraví, své síly apod.) a poté vybere potřebnou taktiku k úspěšnému dokončení. Další je **zásada přiměřenosti**, ta spočívá v tom, že pracovník při provádění zákroků a úkonů dbá na to, aby zákrokem nebo úkonem na dotčené osobě bezdůvodně nezpůsobil újmu na právech a svobodě. V praxi to vypadá tak, že nepoužije pracovník „SBS“ bezpečnostní prostředky tam, kde si vystačí s domluvou. Tato zásada se využívá u věcných bezpečnostních prostředků. S těmi souvisí další faktory. Jako je přiměřenost volby prostředků. Podle situace pracovník vybere vhodný prostředek, aby dosáhl účelu (např. překonání osoby, která klade odpor). Cílem vybraného prostředku je zamezit dalšímu protiprávnímu jednání, kupříkladu útoku na zdraví a majetku. Další hledisko ohledně bezpečnostních prostředků je časová přiměřenost. To je doba, která je nezbytně nutná k provedení zákroku. Macek a Novák tuto dobu definují: *„Prakticky se jedná pouze o dobu, kdy útok bezprostředně hrozí, trvá anebo bude podle všech známek pokračovat. Tedy v žádném případě tehdy, kdy útok již ustal a je zřejmé, že nebude nadále pokračovat.“*⁷¹ Nedodržením této přiměřenosti se sám pracovník „SBS“ dopouští protiprávního jednání.

Následující zásada je **intenzita**. Pracovník „SBS“ provede zákrok v takové intenzitě (úrovni), aby nezpůsobil osobě újmu, která by byla zřejmě nepřiměřená, a to vzhledem k povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání. Na druhou stranou není žádoucí, aby pracovník „SBS“ využil hmaty a chvaty sebeobrany proti pachateli, kdy je jasné že užije střelnou zbraň. **Zásada rychlosti a rozhodnosti**, jsou často důležitým aspektem pro úspěšné dokončení. Pracovníci „SBS“ se snaží, aby byli v co nejkratší možné době na místě události. Tento fakt je stěžejní pro zajištění ochrany života a zdraví, zajištění majetku, veřejného pořádku a zamezení útěku pachatelů. **Zásada etiky pracovní a mimopracovní činnosti**, je jakýsi etický kodex, který směřuje pracovníky „SBS“ jak by měli jednat a vystupovat. Dbát cti morálky, vážnosti a důstojnosti vlastní i dalších osob. A měli by pamatovat na to, že jsou zaměstnanci firmy nebo agentury, kterou svým chováním reprezentují.⁷²

---

71 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 176. ISBN 80-86477-23-1

72 MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, s. 174-179. ISBN 80-86477-23-1

4 Činnosti soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku

Po roce 1989 proniklo na území ČSFR tržní hospodářství. Vznikl tedy prostor pro podnikatelskou činnost i v bezpečnostním odvětví. Rozmach tohoto sektoru vděčí za prudký nárůst kriminality. Po osamostatnění Slovenska, byla ochrana osob a majetku vedena jako koncesovaná živnost podle živnostenského zákona v kategoriích „ochrana majetku a osob“ a „služby soukromých detektívoch“.

Nastupující vývoj činností „SBS“ přiměl legislativní úpravu. Byly to důvody, že podnikání v sektoru „SBS“ je odlišná od běžných podnikatelských oblastech, že během výkonu „SBS“ může dojít k zadržení či zranění osob a jiná rizika. Byl tu důvod, že vybavení bezpečnostními prostředky je podobná těm prostředkům co využívá policie. Byla vytyčena působnost, kde bude operovat „SBS“ a ne Policajný zbor. Jednalo se o ostrahu objektů, převoz cenin a peněz, instalace poplachových zařízení a alarmů. Nastalá situace dala volný průběh k vytvoření právní úpravě. Cílem bylo věnovat se následujícím tématům:

- Podřídít činnost „SBS“ veřejnému režimu,
- vyloučit podnikatelské subjekty, které mají vazbu na oblast vnitřního pořádku a bezpečnosti ⇒ přesunout subjekty do působnosti Ministerstva vnútra SR,
- odborná způsobilost u osob konající výkon „SBS“,
- stanovit povinnosti pro „SBS“,
- ukotvení problematiku „SBS“ do gesce ministerstva vnútra (licence, evidence...).

Zákon č. 379 schválila Národná rada Slovenskej republiky v roce 1997 – zákon o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností. Změněn byl díky tomu i zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. V průběhu let docházelo k doplnění mezer zákona o „SBS“.⁷³

---

73 KOČAN, Š. *Poriadková polícia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, s. 63-64. ISBN 978-80-7380-462-6

4.1 Právní podmínky soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku

Na Slovensku, již zcela od začátku svého vzniku, upravuje činnost „SBS“ Zákon č. 379/1997 o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností. Během let docházelo k novelizacím. V roce 2006 vstoupil v platnost Zákon č. 475/2005 Z. z o poskytování služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (dále jen „zákon o súkromnej bezpečnosti“),⁷⁴

Zákon hovoří o výkonu kontroly „SBS“. Kdy státní dozor provádí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Policajný zbor SR. Zákon dělí činnosti „SBS“ na jednotlivé služby:

- Bezpečnostná služba,
- strážná služba,
- detektívna služba,
- odborná príprava a poradensvo,
- vlastná ochrana,
- technická služba.

4.2 Zákon o súkromnej bezpečnosti

„Zákon o súkromnej bezpečnosti“ definuje podmínky pro oprávnění provozovat bezpečnostní službu na Slovensku. Základním ustanovením je, že tyto aktivity mohou vykonávat jak fyzické osoby, tak podnikatelské subjekty, ale je třeba získat licenci. Licenci uděluje krajské ředitelství policejního sboru, a tato licence je následně zapsána do obchodního rejstříku. Celou problematikou udělování licencí provozování bezpečnostních služeb, kvalifikačních zkoušek, odborných zkoušek a způsobilostí se zabývá hlava první (oprávnenie prevádzkovať bezpečnostnú službu).

Hlava druhá (prevádzkovanie bezpečnostnej služby) řeší povinnosti pro subjekty „SBS“ jako označení sídla provozovny. povinnost mlčenslivosti. Pro pracovníky „SBS“

---

74 KOČAN, Š. *Poriadková polícia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, s. 67-68. ISBN 978-80-7380-462-6

jsou zde uvedeny nároky pro výkon práce (věk, bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost...)

Zákon pamatuje na identifikační průkazy a na stejnokroje. Ty nesmí být podobné příslušníkům ozbrojených bezpečnostním sborům SR.⁷⁵ Je důležité zdůraznit, že zákon řeší kontrolu a evidenci bezpečnostních služeb. Tu provádí státní orgány. Evidenci vede Ministerstvo vnútra SR v rámci informačního systému. Zde se eviduje počet provozovatelů (strážních služieb, detektivních služieb, bezpečnostních služieb...), počet fyzických osob jenž mají licenci, žadatelů o licenci atd.

Kromě výše zmiňovaného zákona, přicházejí pracovníci „SBS“ do styku i se zákony:

- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník znení neskorších predpisov,
- vyhláškou č. 634/2005 Z. z. upravujúce vykonávanie tejto podnikateľskej činnosti so zameraním na ochranu osôb.⁷⁶

---

75 SLOVENSKO. Zákon č. 475 z 23. septembra 2005 o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*, 2005, s. 1-32. Dostupné z WWW: <https://www.slovlex.sk/static/pdf/2005/473/ZZ_2005_473_20240101.pdf>

76 KOČAN, Š. *Poriadková polícia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, s. 68. ISBN 978-80-7380-462-6

5 Komparace soukromých bezpečnostních služeb mezi Českou republikou a Slovenskou republikou

Kategorizace „SBS“

V ČR je dělena kategorie „SBS“ v „živnostenském zákoně“, na Slovensku je dělena činnost „SBS“ „*lex specialis*“ „zákonem o súkromej bezpečnosti“. V obou zemích je činnost „SBS“ kategorizována podobně, přičemž se dělí na služby soukromých detektivů, ostrahu majetku a osob, technické služby k ochraně majetku a osob, a další. Odlišnosti v klasifikaci činností však existují. V návrhu českého zákona se počítá se začleněním přepravy hotovosti a cenin.

Vznik bezpečnostních agentur a povolení k výkonu činnosti

V ČR je vznik nových bezpečnostních agentur a udělení licencí regulováno „živnostenským zákonem“. Na Slovensku je tato otázka regulována „zákonem o súkromej bezpečnosti“ a vznik nových subjektů „SBS“ vyžaduje schválení příslušného krajského ředitelství policejního sboru.

Oborná způsobilost zaměstnanců „SBS“

V ČR se nyníjší platná právní úprava soustředí na minimální požadavky na odbornost zaměstnanců „SBS“. Podle „živnostenského zákona“ je vyžadována pouze bezúhonnost. Dále platí obecné podmínky pro provozování živnosti, dosažení věku 18 let a způsobilost k právním úkonům.⁷⁷

V SR řeší požadavky na zaměstnance „zákon o súkromej bezpečnosti. Jedná se o ustanovení § 13 – bezúhonnosť, § 14 – spoľahlivosť. Za spoľahlivou se nepovažuje, ta osoba, ktorá nadmerně užívá alkoholické nápoje, užívá omamné látky, psychotropní látky atd. či byla v posledních dvou letech uznána vinným z přestupku proti veřejnému pořádku atd. Dále mezi zákonné podmínky patří § 15 – zdravotná spôsobilosť, § 16 – odborná spôsobilosť, § 17 – vzdelanie. Zákon specifikuje zkoušky odborné způsobilosti:

- „1) Skúška odbornej spôsobilosti (ďalej len „skúška“) je typu
- a) S - pre osoby poverené výkonom fyzickej ochrany a pátrania,

---

⁷⁷ DOSKOČILOVÁ, V. *Komparace českých a slovenských soukromých bezpečnostních služeb v letech 1993-2012: diplomová práce*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2014, s. 71. Vedoucí diplomové práce: Doc. Oldřich Bureš, M.A., Ph.D.

- b) *P - pre osoby poverené výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva a pre prevádzkovateľov,*
- c) *CIT - pre osoby poverené profesionálnou cezhraničnou prepravou euróvej hotovosti cestnou dopravou, 1a) pre osoby poverené výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva a pre prevádzkovateľov.*⁷⁸

Sankce a přestupky

V ČR nejsou konkrétní přestupky a sankce týkající se činnosti „SBS“ explicitně definovány a mohou vycházet z obecných právních předpisů. Na Slovensku je legislativa podrobnější, s explicitně definovanými přestupky a sankcemi, které jsou uvedeny v „zákoně o súkromnej bezpečnosti“. Druhá hlava se zabývá problematikou správních deliktů a přestupků. Za správní delikt může uložit ministerstvo pokutu právnícké nebo fyzické osobě, která např. vykonává činnost bez licence „SBS“. Přestupek „SBS“ lze např. považovat osobu, která se při výkonu fyzické ochrany, pátrání (...) vydává za příslušníka PČR nebo jinou osobu, která plní úlohu veřejné správy.⁷⁹

Evidence „SBS“

Na Slovensku existuje evidence „SBS“, kterou spravuje Ministerstvo vnútra SR. Tato evidence poskytuje informace o jednotlivých „SBS“ a slouží k zajištění transparentnosti. Do evidence má právo nahlédnout každá osoba, a je dostupná na webových stránkách Ministerstva vnútra SR.⁸⁰ V ČR není v současnosti podobný informační systém zřízen.

Kontrola „SBS“

V ČR se dosud činnost „SBS“ nepoddává kontrole ze strany státu. Návrh zákona však s kontrolou počítá. Konkrétně by se mělo jednat o dohled (ze strany PČR) a dozor (Ministerstvo vnitra). Na Slovensku kontrolu provádí Ministerstvo vnútra Slovenskej

---

78 SLOVENSKO. Zákon č. 475 z 23. septembra 2005 o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*, 2005, s. 7-9. Dostupné z WWW: <https://www.slovlex.sk/static/pdf/2005/473/ZZ_2005_473_20240101.pdf>

79 SLOVENSKO. Zákon č. 475 z 23. septembra 2005 o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*, 2005, s. 52-53. Dostupné z WWW: <https://www.slovlex.sk/static/pdf/2005/473/ZZ_2005_473_20240101.pdf>

80 MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Polícia – Prezídium Policajného zboru – Súkromná bezpečnosť – Vyhľadávanie firiem a preukazov* [online]. Ministerstvo vnútra SR. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.minv.sk/?vyhladavanie>>.

republiky a Policajný zbor SR. Vyplyvva to ze „zakona o sukromej bezpecnosti“. Mezi pravomoci kontroloru např. zadržet průkaz pracovníka „SBS“, ukládat na místě pokyny na odstranění zjištěných nedostatků atd.⁸¹

Počty subjektů soukromých bezpečnostních služeb

Na území České republiky působilo, v roce 2023, 6 698 firem a osob s živnostenským oprávněním. Z uvedeného počtu, 316 osob disponovalo koncesí detektiva. 1 974 subjektů zajišťovalo technické služby pro ochranu majetku a osob. Samotnou ochranu osob a majetku zajišťovalo 4 408 subjektů. Počet zaměstnanců byl 44 216⁸². V témže roce, 31. prosince, měla Česká republika 10 900 555 obyvatel⁸³. V roce 2018 bylo zaměstnáno v oboru „SBS“ 44 918. V roce 2010 bylo zaměstnáno až 52 703 pracovníků. Pokles pracovníků si, ve své diplomové práci, vysvětluje Hujová: „*Tento nepřímě-úměrný jev by se dal vysvětlit například tím, že spolu s rostoucím počtem agentur roste také vzájemná konkurence a agentury se v důsledku nedostatku zakázek uchylují ke snižování počtu zaměstnanců.*“⁸⁴

Na území Slovenské republiky bylo v roce 2022, 3 790 licencí pro provozování bezpečnostních služeb. Z toho 2 715 licencí zajišťovalo provoz technických služeb pro ochranu majetku a osob, 1 075 licencí pro provoz detektivních služeb a ochrany osob. Počet zaměstnanců byl 19 110. Oproti roku 2018 došlo k poklesu pracovníků, kdy bylo zaměstnáno v sektoru „SBS“ 23 012 osob.⁸⁵ Pro ilustraci, v roce 2022 měla Slovenská republika k 31. prosinci 5 428 792⁸⁶ obyvatel.

---

81 SLOVENSKO. Zákon č. 475 z 23. septembra 2005 o poskytování služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*, 2005, s. 47. Dostupné z WWW: <https://www.slovlex.sk/static/pdf/2005/473/ZZ_2005_473_20240101.pdf>

82 *Zákon o soukromých bezpečnostních službách se schvaluje už 30 let. Česko je poslední v Evropě* [online]. Securitas, 30.1.2024 [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.securitas.cz/novinky--blog/novinky/zakon-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach-se-schvaluje-uz-30-let/>>.

83 ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Úvod – Statistiky – Obyvatelstvo* [online]. Český statistický úřad. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide>.

84 HUJOVÁ, A. *Privatizace bezpečnosti – soukromé bezpečnostní služby: diplomová práce*. Praha: České učení technické v Praze, 2019, s. 24. Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D., dr. h. c.

85 MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Úvodná stránka MV SR – Policia – Prezídium Policajného zboru – Súkromná bezpečnosť – Úrad súkromných bezpečnostných služieb P PZ* [online]. Ministerstvo vnútra SR. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.minv.sk/?urad-sukromnych-bezpecnostnych-sluzieb-p-pz>>.

86 *Stav obyvateľstva v SR k 31. decembru 2022* [online]. Štatistický úrad Slovenskej republiky, 6.3.2023 [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW:

6 Činnosti soukromých bezpečnostních služeb ve vybraných zemích EU

6.1 Polsko

První „SBS“ lze v Polsku datovat překvapivě už do roku 1988 – zákon o obchodní činnosti. Nad těmito činnostmi fungoval státní dozor. Touto agendou se zabývala Administrativní sekce Ministerstva vnitra. Uděleno bylo mnoho stovek koncesí, ale zkušenosti s fungováním „SBS“ byly skrze negativní. Na povrch vylhly skandály. Kupříkladu pracovníci „SBS“ měli záznam v trestním rejstříku, pro „SBS“ pracovali příslušníci policie atd.

V devadesátých letech se objevily specifické zákony upravující činnosti „SBS“. Ty dělí oblasti činností, určují požadavky pro uchazeče, určují pravomoci pracovníků „SBS“ aj.⁸⁷ Krulík se domnívá že: „*Patrně nikde jinde v členských státech Evropské unie není dohled a kontrola nad součástí systému soukromých bezpečnostních služeb tak rozsáhlá jako v Polsku.*“⁸⁸ Kontrola spočívá v tom, že MV uděluje koncese a policie ve stanoveném vojvodství přímo dohlíží nad skutečností.

6.2 Rakousko

Po boku veřejných sborů se nachází tzv. „třetí pilíř bezpečnosti“. Což je činnost „SBS“. Ta je regulována všeobecným obchodním zákoníkem. Problematiku „SBS“, zastřešují následující organizace. Policejní sbor, obchodní komora a dále zemské vlády jednotlivých spolkových zemí. „SBS“ rozděluje rakouská legislativa na všeobecné

[<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/informationmessages/inf_sprava_detail/05493527-5302-4b03-b766-a30e20902800!/ut/p/z1/tVLBcoIwFPwWDxxDngQI9oZOK1rsjHWskksHaASKEIQUar--wemlM9XaQ3NJ3mR3ZzcbzPAWszJssySUmSjDvZoDZj8v6cwZj4cuwNgnMJvfrx68yZ0xXVv4CTPM4lJWMsWBiJowRU2OsnKHwLxqoA6iLpRaW3LUVHXYHjVoGy5ztYNljohUGORMJAZAUERtW0UEuAGjMBwAHr5Ks5ecHAVevObX6au4cxyez47QSZT1zOpD-D4Uwtmrrd-HC0JAZd8AS5oBMoDPethSPGmzXiH12X_Mnu8-mNED_D8ZOFCSIWbUS8mi0QphzLt-xB4e5W8omavhwNzVa2ilPx4u1_9KoyZFGhd3Ghg04dCoRSxzTMkW0R0rtwy4g4KkDNd7zmtf5Wq--YSlk1Nxp0HWDngiR7Lkei0KDnyipaJT770hcFYVDjijfLW6Jyalj-fD5xh0MPgEk5LFe/dz/d5/L2dBISevZ0FBIS9nQSEh/>](https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/informationmessages/inf_sprava_detail/05493527-5302-4b03-b766-a30e20902800!/ut/p/z1/tVLBcoIwFPwWDxxDngQI9oZOK1rsjHWskksHaASKEIQUar--wemlM9XaQ3NJ3mR3ZzcbzPAWszJssySUmSjDvZoDZj8v6cwZj4cuwNgnMJvfrx68yZ0xXVv4CTPM4lJWMsWBiJowRU2OsnKHwLxqoA6iLpRaW3LUVHXYHjVoGy5ztYNljohUGORMJAZAUERtW0UEuAGjMBwAHr5Ks5ecHAVevObX6au4cxyez47QSZT1zOpD-D4Uwtmrrd-HC0JAZd8AS5oBMoDPethSPGmzXiH12X_Mnu8-mNED_D8ZOFCSIWbUS8mi0QphzLt-xB4e5W8omavhwNzVa2ilPx4u1_9KoyZFGhd3Ghg04dCoRSxzTMkW0R0rtwy4g4KkDNd7zmtf5Wq--YSlk1Nxp0HWDngiR7Lkei0KDnyipaJT770hcFYVDjijfLW6Jyalj-fD5xh0MPgEk5LFe/dz/d5/L2dBISevZ0FBIS9nQSEh/>)

87 KRULÍK, O. *Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2013, s. 112-113. ISBN 978-80-7251-396-3

88 KRULÍK, O. *Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2013, s. 114. ISBN 978-80-7251-396-3

aktivity „SBS“ (Sicherheitsdienstleistung), technické aktivity (Sicherheitstechnik), transport peněz a cenin (Geld und Wert Transporte) a na detektivní služby.

Pracovníci „SBS“ musí dokládat svoji odbornost a beztrestnost. Při samotném výkonu služby „SBS“ je povinnost nosit stejnokroj. Opět nesmí být zaměněn s uniformou policie. Pracovníkům „SBS“ není zakázáno používání střelných zbraní. Podmínkou je registrace, zbrojní pas a školení.⁸⁹

6.3 Maďarsko

Činnost „SBS“ v Maďarsku reguluje Ministerstvo spravedlnosti a policie (Rendőrség). Právní normou, jenž usměrňuje služby „SBS“, je zákon CXXXIII/2005 o poskytování služeb v oblasti soukromé bezpečnosti a ochrany majetku (2005, évi CXXXIII. Törvény). Zákon dělí „SBS“ na ostrahu a ochranu majetku, privátní vyšetřovací aktivity, ochranu osob, prodej a instalace bezpečnostních systémů, přepravu peněz, a pořadatelskou službu. Dále zákon uvádí, že v tomto odvětví nesmí pracovat osoby se záznamem v trestním rejstříku, příslušníci veřejných bezpečnostních sborů.

Pracovníci „SBS“ nejsou povinni nosit stejnokroj. Pokud je však využíván, nesmí být nápadně podobný, těm co používají policejní sbory. Nošené identifikačního průkazu je povinné. Mezi oprávnění pracovníků patří např. kontrola zavazadel, prokázání totožnosti od osob, nošení donucovacích prostředků (obušek, střelné a plynové zbraně – krajní nouze a nutná obrana, zadržení pachatele atd.

Zajímavostí na území Maďarska je Civilní stráž (Polgárőrség). Ta je součástí bezpečnostního systému, oprávnění této stráže plynou ze zákonů č. 52/2006 a č. 84/2009. Stráž se skládá z dobrovolníků a jejichž úkolem je zabraňování vandalismu, ochraně veřejného pořádku, hlídání přechodů pro chodce v okolí škol atd. Dobrovolníci nedisponují výjimečnými pravomocemi, v ohrožení mohou použít slzotvorný sprej.⁹⁰

---

89 KRULÍK, O. *Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2013, s. 125-126. ISBN 978-80-7251-396-3

90 KRULÍK, O. *Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2013, s. 82-85. ISBN 978-80-7251-396-3

7 Bezpečnost na železnici

7.1 Historie české železnice

Císařsko-královské rakouské státní dráhy (Kaiserlich-königliche österreichische Staatsbahnen, zkráceně kkStB) byly státní železniční společností v Rakouském císařství, které existovalo před rozpadem Rakouska-Uherska. Po první světové válce vzniklo samostatné Československo. A zároveň s ním vznikají i Československé státní dráhy. Po krátké době působení ČSD došlo k okleštění Sudet a později k celému zabrání Československa německými okupanty. Během okupace a zřízení Protektorátu Čechy a Morava došlo k transformaci ČSD na Českomoravské dráhy – Protektoratsbahnen Böhmen und Mähren.

Ukončení druhé světové války přineslo znovuoobnovení ČSD. Tento stav vydržel až do 31. prosince 1992 – rozpad ČSFR. Nástupnickým subjektem ČSD se od 1. ledna 1993 staly České dráhy. A to zákonem České národní rady 9/1993. Na území Slovenska vznikla Železnice Slovenskej republiky.⁹¹ Další významný milník se stal v roce 2003. Kdy došlo díky zákonu č. 77/2002 Sb. k přetvoření státních Českých drah na akciovou společnost České dráhy, jenž se staly národním dopravcem a státní organizací Správa železniční dopravní cesty, která je provozovatelem železnice.⁹²

7.2 Správa železnic

Správa železnic je státní organizací, která vznikla 1. 1. 2003. Stalo se tak po separaci původní organizace České dráhy, státní organizace na České dráhy, a.s. a Správu železniční dopravní cesty, státní organizace. ČD, a.s. se tedy věnuje osobní vlakové dopravě (nákladové se věnuje dceřiná ČD Cargo).

Správa železniční dopravní cesty, s. o. se k 1. 1. 2020 přejmenovala na Správu železnic, s. o. (SŽ). Plní funkci vlastníka a provozovatele dráhy celostátní a drah

---

91 SPRÁVA ŽELEZNIC. *Historie našich železnic v kostce* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznic.cz/documents/50004227/50156852/historie-zeleznice-v-cr.pdf/168d4de0-53ab-4b38-8ecb-db84f84dd68f?version=1.0>>.

92 *Od vzniku samostatných Českých drah uplynulo 30 let* [online]. Železničář, 2.2.2023 [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://zeleznicar.cd.cz/zeleznicar/historie/od-vzniku-samostatnych-ceskych-drah-uplynulo-30-let/-33007/>>.

regionálních ve vlastnictví státu. Vlastnictví zahrnuje celou infrastrukturu potřebnou pro provoz. Jedná o železniční svršek, nádražní budovy, technologické zařízení pro zajištění bezpečné provozuschopnosti drážní dopravy atd.

Hlavní rolí organizace je řízení vlakového provozu a zajištění bezpečnosti železniční dopravy. Další role zahrnují nejen správu a údržbu infrastruktury, ale i optimalizaci a modernizaci provozu.⁹³

7.3 Ostraha železnic

Samotná ostraha železnic fungovala od samotného počátku ČSD. V napjatých třicátých letech dvacátého století došlo, díky zákonu č. 86/1937 Sb. o drahách, ke vzniku Ozbrojených strážních oddílů železnic. Znamé pod zkratkou OSOŽ. To byly bezpečnostní oddíly, které dohlížely na veřejný pořádek v prostoru dráhy, bezpečnost železničního provozu a kontrolu ve vlacích. V té době byly oddíly pod vedením Ministerstva železnic. Doplňovaly tedy práci policie a četnictva. Během okupace, převzala dohled nad železniční bezpečnost německá železniční policie (Bahnschutzpolizei).

Po skončení války byl obnoven prvorepublikový systém, který byl nyní spravován Ministerstvem dopravy. Aparát OSOŽ se rozčlenil na ochrannou stráž, pátrací službu a vyšetřování ČSD. Ochranná služba byla základním pilířem, sloužila na nádražích a přilehlých stanicích. Příslušníci prováděli kontrolu osob, prohlídky nákladových prostor, doprovázeli transporty peněz. Pátrací služba se zaměřovala na trestné činy spojené se železniční dopravou. Příslušníci odboru vyšetřování se zaměřovali na šetření železničních dopravních nehod. S ochrannou železnic souvisí vznik Sboru národní bezpečnosti. Ten vznikl 17. dubna 1945.

Spolupráce OSOŽ a SNB probíhala zpočátku na přeshraničních stanicích. Společné oddíly tehdy byly nápomocny i tehdejší finanční stráž. Důvod byl ilegální přecházení státních hranic, pašování majetku atd. S poválečnou nervozitou došlo k jiným potřebám. S právě probíhajícím odsunem Němců bylo prvořadé uklidnit pohraničí. Vznikl Pohraniční útvar SNB a díky nedostatku příslušníků nastal útlum OSOŽ. V roce

---

93 SPRÁVA ŽELEZNIC. *O nás – Vše o Správě železnic – Vznik SŽDC* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznice.cz/o-nas/vse-o-sprave-zeleznice/vznik-szdc>>.

1947 přešla kompetence ochrany železnice pod SNB. V padesátých letech docházelo k mnoha reorganizacím a změnám v činnosti ochrany železnic.⁹⁴

Nejvýznamnější lze vyzdvihnout, vznik Veřejné bezpečnosti na železnici (VBŽ). S rokem 1963 přišla plně problematika do organizace Veřejné Bezpečnosti. O rok později došlo díky zákonu č. 51/1964 Sb. o dráhách, ke vzniku oddílům Ozbrojené ochrany železnic. Příslušníci OOŽ měli za úkol dohlížet na veřejný pořádek v prostorách dráhy, střežit železniční objekty, fungovat doprovod vlaků. Následným zákonem č. 104/1974 Sb. se útvar přetransformoval do Sboru ozbrojené ochrany železnic. Příslušníci SOOŽ byli podřízeni Federálnímu Ministerstvu dopravy. V pracovněprávním vztahu byli členové SOOŽ zaměstnanci ministerstva dopravy a ČSD. Kvůli nové legislativě dostali příslušníci rozšiřující pravomoci, včetně použité zbraně. Další milník se odehrál v roce 1992, kdy došlo ke vzniku Federální železniční policie. Neměla dlouhého trvání, ke konci došlo ještě před rozpadem federace.

Po následném osamostatnění obou republik, došlo k přejmenování sboru na Železniční policie ČR.⁹⁵ Nový rok 1994 odebral ŽP z gesce MD pod MV a byla včleněna do systému PČR (Služba železniční policie).⁹⁶ Služba železniční policie měla k dispozici 3 ředitelství, 68 železničních oddělení a 8 oddělení doprovodu vlaků.

V roce 2006 vzniklo Ředitelství služby pořádkové policie a ředitelství služby železniční policie policejního prezidia ČR. Samostatná činnost železniční policie jde datovat do let 2010, kdy působila na území Jihomoravského kraje⁹⁷ a Moravskoslezského kraje.⁹⁸

---

94 VLAKY.NET. *Historie železniční policie a ozbrojené ochrany na železnici* [online]. Vlaky.net. [cit. 2024-01-06]. Dostupné z WWW: <https://www.vlaky.net/upload/images/reports/006841/Historie_ostrahy_zeleznice.pdf>.

95 VLAKY.NET. *Historie železniční policie a ozbrojené ochrany na železnici* [online]. Vlaky.net. [cit. 2024-01-06]. Dostupné z WWW: <https://www.vlaky.net/upload/images/reports/006841/Historie_ostrahy_zeleznice.pdf>.

96 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *O nás. 30 let Policie České republiky* [online]. 2021 [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>>.

97 GRUŠKA, M. *Prevence - oddělení železniční policie a doprovodu vlaků*. In *Policie České republiky* [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/prevence-oddeleni-zeleznicni-policie-a-doprovodu-vlaku-586305.aspx>>

98 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje. Oddělení železniční policie* [online]. 2010 [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-oddeleni-zeleznicni-policie.aspx?q=Y2hudW09MQ%3D%3D>>.

Železniční policie

Mezi základní úkoly železniční policie patřily mj. specifické úkoly.

- Chránit bezpečnost osob a majetek v železničním provozu,
- zajišťovat veřejného pořádku na perónech, v odjezdových halách, v osobních vlacích,
- odhalovat TČ spáchané v železniční dopravě, zjišťovat jejich pachatele,
- odhalovat přestupky spáchané v železniční dopravě, zjišťovat jejich pachatele,
- účast na doprovodech vlaků osobní a nákladové dopravy,
- dohlížet na úseku bezpečnosti železniční dopravní cesty.

Úkoly ŽP byly zabezpečovány dozorčí službou, hlídkovou službou, obchůzkovou službou, doprovodem vlaků a sledováním zásilek.⁹⁹

Ochranná služba Správy železnic

Problematika bezpečnosti náleží Odboru bezpečnosti a krizového řízení Generálního ředitelství Správy železnic s. o.¹⁰⁰ Tento odbor zajišťuje kupříkladu školení zaměstnanců Správy železnic v ochraně měkkých cílů, zabezpečení výpravních budov aj.

Správa železnic využívala pro ochranu svého majetku a ochranu veřejného pořádku na nádražích soukromé bezpečnostní služby. Od roku 2022 disponuje i svoji bezpečnostní službou. Ta organizačně náleží pod Obor bezpečnosti a krizového řízení. Jejím primárním úkolem je ochrana železničního provozu jakožto kritické infrastruktury. Zejména se jedná o střežení a monitorování liniových objektů¹⁰¹, mostů, tunelů, rozveden a elektrických zabezpečovacích zařízení.

---

99 CHMELA, Z. *Management výkonných organizačních článků*. Praha: Policejní akademie ČR, 2007, s. 68-69. ISBN 978-80-7251-259-1 <https://www.spravazeleznice.cz/o-nas/organizacni-struktura/vedeni-organizace>

100 SPRÁVA ŽELEZNIC. *O nás – Organizační struktura – Vedení organizace* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznice.cz/o-nas/organizacni-struktura/vedeni-organizace>>

101 SPRÁVA ŽELEZNIC. *Koncepce Odboru bezpečnosti a krizového řízení Generálního ředitelství* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z WWW: <https://www.spravazeleznice.cz/documents/50004227/139626480/SZDC_Koncepce_O30_20191101.pdf/36a7274f-79f9-442e-a016-c7ed657d35ee?version=1.0>

Obr. 1: Logo Ochranné služby Správy železnic, státní organizace¹⁰²

Ochranná služba Správy železnic disponuje legitimními možnostmi tzv. „zásahu do práv a osob“ jako „běžné“ soukromé bezpečnostní služby. Pracovníci „OSSŽ“ musí splňovat podmínky kvalifikace „strážný“, být trestně bezúhonný apod. Přítomnost ochranné služby v provozované dopravní cestě přináší specifická rizika z hlediska bezpečnosti. Zvláštnosti tohoto prostředí, pro činnost v kolejišti, upravují interní předpisy SŽ Bp1¹⁰³, SŽ D1.¹⁰⁴ a zákon „*lex specialis*“ č. 266/1994 Sb., zákon o dráhách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o dráhách**“).

„OSSŽ“ využívá vlastní technologií, jako jsou kamerové systémy a pohybová čidla. Tato technologie poskytuje potenciál tzv. „situační prevence“ spočívající ve využívání organizačně-taktických prostředků a technických prostředků činnosti „OSSŽ“, např. pro sledování, detekci a reakci na potenciální hrozby a nebezpečné situace. Data z těchto zařízení jsou svedena na Bezpečnostní operační dispečink. Zde operátor situaci analyzuje a vyšle mobilní patrolu a při potřebě policejní intervence zavolá Polici ČR nebo obecní (městskou) policii. Zejména se jedná o přestupky proti majetku.

---

102 SPRÁVA ŽELEZNIC. [Zloději se nezastaví před ničím.] In X [online]. 31.10.2023 13:37 [cit. 2024-03-3]. Dostupné z WWW: <<https://twitter.com/Spravazeleznic/status/1719332681647800587>>.

103 SPRÁVA ŽELEZNIC. *Bp1, Pokyny provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti a k ochraně zdraví osob při činnostech a pohybu v jeho prostorách a v prostorách železniční dráhy provozované Správou železnic, státní organizací.* Správa železnic, s. o. © 2021.

104 SPRÁVA ŽELEZNIC. *SŽ D1 ČÁST PRVNÍ, Dopravní a návěstní předpis pro tratě nevybavené evropským vlakovým zabezpečovačem.* Správa železnic, s. o. © 2022.

Spolupráce Správy železnic s policií

Spolupráce mezi Správou železnic a PČR zahrnuje širokou škálu aktivit, které jsou zaměřeny na zajištění bezpečnosti a ochrany železniční infrastruktury, provozu a cestujících. Memorandum o spolupráci podepsal v roce 2019 tehdejší policejní prezident Jan Švejdar a generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda.¹⁰⁵ Kooperace se týká zaměření na bezpečnost silničního provozu na železničních přejezdech ve smyslu zákona č. 361/2001 Sb., zákona o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Jednání o spolupráci přineslo i využití nádražních prostor policií. Jako příklad lze uvést jihočeské město České Velenice. Zde se Obvodní oddělení Suchdol nad Lužnicí – služebna České Velenice, přesunulo z odlehlého hraničního přechodu a celnice do prostor nádraží blíže centra.¹⁰⁶ Tento krok směřuje k situační prevenci a zvýšení bezpečnosti v centru a v okolí železniční stanice.

Za další spolupráci je možno jmenovat kooperaci PČR, Správy železnic a Českých drah s cílem posílení bezpečnosti na železničních stanicích a ve vlacích. Všechny tyto subjekty implementují bezpečnostní opatření. Pro ilustraci lze uvést plánovaná bezpečnostní cvičení. V roce 2023 proběhlo celorepublikové cvičení „ŽELEZNICE 2023“ se záměrem zvládnutí situace s agresivními fanoušky.¹⁰⁷

---

105 *SŽDC uzavřela s Policií ČR memorandum* [online]. Ministerstvo dopravy, 11.12.2019 [cit. 2024-03-7]. Dostupné z WWW: <<https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/SZDC-uzavrela-s-Policií-CR-memorandum-o-spolupraci>>.

106 *Velenická policie bude od čtvrtka na nové adrese* [online]. Jindřichohradecký deník, 13.2.2020 [cit. 2024-03-07]. Dostupné z WWW: <https://jindrichohradecky.denik.cz/zpravy_region/velenicka-policie-bude-od-ctvrtka-na-nove-adrese-20200213.html>.

107 *V České Třebové se nacvičovalo zvládnutí agresivních fanoušků* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-03-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznic.cz/-/v-ceske-trebove-se-nacvicovalo-zvladnuti-agresivnich-fanousku>>.

8 Praktické šetření

Zvoleným ilustračním pojetím pro vybrané výzkumné šetření bylo provedeno formou kazuistiky, přičemž byly zkoumány konkrétní situace na vybraných nádražích a tratích. Zvolená místa pro zkoumání v bakalářské práci byla vybrána s ohledem na autorovo pracovní působení a také na místa, kde docházelo k technickým inovacím a nasazení členů Ochranné služby Správy železnic (dále jen „OSSŽ“).

Kazuistika je metodou výzkumu, která se zaměřuje na podrobnou analýzu konkrétních případů a situací.¹⁰⁸ Realizované výzkumné šetření bylo provedeno v prostorech Správy železnic, s. o. Cílem kazuistiky bylo reflektovat tyto konkrétní případy a analyzovat jejich souvislosti, dopady a následná opatření.

8.1 Negrelliho viadukt (Ochranná služba Správy železnic)

Tento historický most z roku 1850 a se svou délkou 1120 metrů spojuje pražské čtvrti. Začíná na Novém Městě, pokračuje Karlínem a končí v Holešovicích. Most je kulturní památkou a je to nejdelší železniční most v ČR. V červenci 2022 představila Správa železnic pilotní projekt vlastní bezpečnostní služby. Během čtvrt roku byl tento testovací model zkoušen, přičemž jako objekt ochrany byl vybrán zrekonstruovaný Negrelliho viadukt v Praze. Před zavedením vlastní bezpečnostní služby byl viadukt střežen soukromou bezpečnostní firmou. Aby bylo okolí viaduktu co nejefektivněji zabezpečeno, navázala Správa železnic spolupráci s městskou i státní policií. Tato spolupráce je vnímána podle, vedoucího projektu „OSSŽ“, policií kladně. Státní organizace je vnímána jako důvěryhodný partner ve srovnání se soukromými bezpečnostními agenturami, což slibuje vyšší úroveň kooperace.

Během tříměsíční doby řešili členové „OSSŽ“ 19 neoprávněných vstupů do prostoru dráhy. V tomto příslušníci užijí § 4 a § 22 podle „zákona o dráhách“¹⁰⁹ a osobu z kolejiště vykážou. Další události byly ve spolupráci s policií a městskou policií. Celkem

---

108 CHRASTINA, J. *Případová studie – metoda kvalitativní výzkumné strategie a designování výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, s. 16. ISBN 978-80-244-5373-6

109 ČESKO. Zákon č. 266 ze dne 14. prosince 1994 o dráhách. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1994, částka 79, s. 3042, 3045. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=266/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

17 incidentů vandalismu. Konkrétně sprejerství, jednalo se o druhý odstavec § 228 „trestního zákoníku“.¹¹⁰

Správa železnic má v plánu, a je jejím cílem navýšit počty zaměstnanců své ochranné služby, v budoucnu nahradit soukromé subjekty a vlastními silami střežit každé větší nebo krajské nádraží. Od toho si slibuje snížení nákladů a vyšší profesionalitu střežení.

8.2 Trať 001 Praha – Česká Třebová (011 Praha – Kolín)

Železniční trať mezi Prahou a Kolínem (a dále Českou Třebovou) je součástí I. a III. tranzitního koridoru. Je plně elektrifikovaná a maximální traťová rychlost je 160 km/h. Během pracovního dne zde projede přibližně 400 vlaků.

Pracovníci „OSSŽ“ monitorují modernizovaný úsek koridoru. Kde dochází k opakovaným krádežím barevných kovů. Jedná se zejména o měděné kabely silového rozvodu. Zejména kabely pro osvětlení. Absence osvětlení v prostoru dráhy může zvýšit riziko pracovních úrazů zaměstnanců, zejména při nočních pracích, a může také přispět k riziku vzniku úrazu cestujících. V zimním období může být narušena provozuschopnost dráhy díky odcizeným kabelům pro výhřev výhybek. To může vést ke zpoždění vlaků a ke komplikacím v provozu. Situace je ještě závažnější, pokud dochází ke krádežím sdělovacího zabezpečovacího zařízení. To může vyústit v mimořádné události nebo dokonce k zastavení provozu na trati. Zmiňované zařízení je však chráněno podle „trestního zákoníku“ § 132 Obecně prospěšné zařízení.¹¹¹

---

110 ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 406. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

111 ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

Obr. 2: Odcizený oddělovací bezpečnostní transformátor z osvětlovacího stožáru v ŽST Zliv (trať č. 190)¹¹²

Zloději využívají odlehlých lokalit a často přicházejí na místa plně vybaveni lopatkami a nářadím. Nebojí se ani vylézt na trakční sloupy. Při této činnosti však riskují smrtelný úraz elektrickým proudem. Svým jednáním se dopouštějí § 276 podle „trestního zákoníku“.

Proto „OSSŽ“ přijala opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany železniční infrastruktury před těmito krádežemi a minimalizovala tak rizika. Instalaci bezpečnostních kamer, zvýšení hlídek na místě. Tyto kroky jsou součástí situační prevence, která zahrnuje opatření zaměřená na odrazení potenciálních pachatelů a přispění k celkovému zlepšení bezpečnosti prostředí¹¹³. Celkovou situaci by zlepšila i regulace výkupu ve sběrnách druhotných surovin a dodržování zákazu výkupu dle vyhlášky č. 383/2001 Sb.

---

112 Vlastní zdroj

113 KRÍHA, J. Preventivní politika [online skripta]. 2023 [cit. 2024-03-10]. Dostupné z WWW: <<https://infodisk.vasers.cz/kriha/%c4%8cB%20PS%20r.%20-%20LS%20AR%202023%202024/PR%20EVENCE%20KRIMINALITY%20ZKOU%c5%a0KY%20OKRUHY%20+%20komplex%20souhr%20p%c5%99edn%c3%a1%c5%a1ek%20+%20pojmy/Podp%c5%afn%c3%a9%20materi%c3%a1ly%20PK/09122020%20Prevence%20kriminality%20p%c5%99edn%c3%a1%c5%a1ka%20pro%203%20rocnik%20KS%20BP%c4%8c%20CB%20souhrn%20do%20pdf.pdf>>.

8.3 ŽST. Adamov

Železniční stanice se nachází ve městě Adamov, které má 4 500 obyvatel. Leží na trati č. 260 mezi Českou Třebovou a Brnem. Je součástí I. tranzitního koridoru a traťová rychlost je zde 160 km/h. V roce 2023 zde byla ukončena revitalizace traťového úseku a nádraží.

Správa železnic zde poprvé využívá kamerový systém spojený s umělou inteligencí. Díky šesti desítkám kamer zde monitorují zaměstnanci „OSSŽ“ prostor nádraží. Provoz funguje následovně. Kamery zaznamenávají situaci na nádraží, Dálkovým přenosem jsou svedeny do Prahy, na Bezpečnostní operační dispečink „OSSŽ“. Zde situaci monitoruje dispečer, který má za úkol sledovat bezpečnostní kamerový systém. Dispečerovi je nápomocná umělá inteligence. Ta situaci analyzuje, nestandardní situaci identifikuje a potenciálně podezřelé aktivity nebo události hlásí dispečerovi. Ten následně situaci ověří, zda se nejedná o planý poplach a rozhodne zda je třeba výjezdu např. výjezdové patroly „OSSŽ“ nebo PČR.

Systém je schopen rozpoznat situace jako jsou např. osoba v kolejišti, zapomenuté zavazadlo jenž může být nástražným výbušným systémem, člověka ležícího na peróně aj. Důležité zdůraznit, že se jedná o ostrovní systém bez propojení s IZS, tudíž nedochází k poplachům pro složky IZS.

Tato kombinace lidského dozoru a technologických nástrojů může efektivně zlepšit bezpečnostní opatření na železnici. Cílem je nasadit tuto technologii na koridorových tratích a na nádražích s velkou frekvencí cestujících. Výhodou tohoto systému je, že není potřeba tolik pracovníků ostrahy, jelikož umělá inteligence může provádět část monitorování a analýzy událostí. Další výhodou je, že tento systém je kompatibilní se stávajícím kamerovým zařízením, což snižuje náklady na implementaci nové technologie a umožňuje optimalizaci využití stávající infrastruktury. Tímto způsobem může být zvýšena účinnost monitorování bezpečnostních situací a zlepšena celková bezpečnost na železničních tratích a nádražích.

8.4 ŽST. Ostrov nad Ohří

Město Ostrov leží v okrese Karlovy Vary. Má 16 tisíc obyvatel a jeho nádraží se nachází na trati č. 140 spojující Cheb a Chomutov. V roce 2022 zde proběhla oprava nádraží.

Železniční stanice se stala prvním bezobslužným nádražím v ČR. Je dálkově zabezpečena soukromou bezpečnostní službou Securitas ČR. Nádražní čekárna je vybavena časovým zámekem, kamerovým systémem a vše je propojeno s PCO bezpečnostní agentury. Toto opatření se v praxi provádí následovně. Dispečer PCO pravidelně monitoruje situaci v čekárně pomocí vizuální kontroly. Po příjezdu posledního vlakového spoje se s časovou rezervou čekárna automaticky uzavře. Dojde ještě k varovné signalizaci. Před ranním spojem se opět otevře. Pokud se však ukáže, že nějací cestující zůstali v čekárně, dispečer PCO je kontaktuje prostřednictvím rozhlasu a vyzve je, aby opustili čekárnu. Dispečer má možnost odemknout čekárnu na dálku. Pokud však cestující odmítají odejít, dispečer informuje a vyšle mobilní patrolu, která situaci vyřeší.

Správa železnic chce tímto krokem zachovat kulturu cestování. Jelikož dochází k modernizaci řízení vlakového provozu, kvůli které dochází k opouštění výpravčích a pokladních dopravců z výpravních budov. Došlo by tedy k úplnému uzavření čekáren. Tento systém umožní monitoring i bez fyzické přítomnosti, což vede ke snížení nákladů. SŽ hodlá pokračovat v plošném nasazení do dalších uzavřených nádražních objektů.

8.5 ŽST. Plzeň hlavní nádraží

Historické nádraží v Plzni je důležitým železničním uzlem. Pátevní trať č. 170 spojuje Plzeň s Prahou, trať č. 180 Domažlice a dále na hraniční přechod Č. Kubice / Furth im Wald (Německo). Trať č. 191 směřuje na České Budějovice, trať č. 178 na Cheb a č. 160 na Žatec. V Plzni žije přibližně 180 tisíc obyvatel. Každý den projde nádražím přibližně 20 tisíc cestujících. Vstup do budovy nádraží je možný třemi směry. Hlavní vchod se nachází v Mikulášské ulici, vedlejší jsou v ulici Železniční a v ulici Šumavská. Právě zde dochází k největší kumulaci problémových občanů.

V nedávné době se plzeňské hlavní nádraží potýkalo s vyšším počtem problémových osob. Městská policie reagovala zintenzivněním kontrol v blízkosti nádraží a v odjezdové hale. Došlo také k navýšení hlídek „SBS“. V prostorách nádraží působí společnost INDUS, jejichž služby objednává Správa železnic. Všechny subjekty

zde úzce spolupracují. Pracovníci „SBS“ zde zasahují téměř denně proti osobám pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek. Osoby pod vlivem alkoholu zde obtěžují cestující a dokonce je i fyzicky napadají. Nejčastěji se jedná o přestupky proti občanskému soužití a proti majetku dle „zákona o některých přestupcích“.

Srpen 2023

K incidentu přímo v hale nádraží došlo, kdy jeden z častých a problematických návštěvníků nádraží napadl ostrahu nádraží poté, co byl ostrahou upozorněn na nevhodné chování. Pracovníci „SBS“ informovali městskou policii a přivolání strážníci zajistili útočníka. Muže vyvedli ven a pokusili se zjistit jeho totožnost. Muž však odmítl poskytnout jakékoliv informace o své identitě, a proto byl předveden na nejbližší oddělení policie.

Únor 2024

K fyzickému napadení muže sedícího na lavičce došlo v hale nádraží. Dvojice útočníků obvinila muže z krádeže telefonu a zaútočila na něj pěstmi a kopanci. Situace se stále vyhrocovala, až jeden z útočníků chtěl použít baseballovou pálku, ale byl zastaven ostrahou nádraží.

Příslušníci bezpečnostní služby Indus zasáhli pomocí slzotvorného spreje a zabránili dalšímu útoku. Poskytli zraněnému muži první pomoc a zajistili útočníky, dokud nepřijeli příslušníci PČR a záchranáři. Napadený muž byl převezen k lékařskému ošetření, Oba útočníci byli převezeni na protialkoholní záchytnou stanici. Policie pokračuje ve vyšetřování tohoto případu.

V reakci na uvedené incidenty se na bezpečnostní opatření na nádražích aktivně podílejí příslušníci Policie České republiky, strážníci Městské policie Plzeň, pracovníci „SBS“ a zaměstnanci Správy železnic provádějící kontroly v areálu nádraží. Dochází ke kontrolám osob, zda neprochází pátráním. Dále zda nedochází k vandalismu v podobě graffiti apod. Přítomnost těchto subjektů na nádražích má za cíl zvýšit bezpečnost cestujících a ochranu železničního majetku.

8.6 ŽST. České Budějovice

Železniční stanicí prochází trať č. 220 do Prahy, dále č. 190 do Plzně, do Českých Velenic trať č. 199, směrem do Volar vede trať č. 194. V roce 2024 byla ukončena rekonstrukce výpravní budovy. Samotná nádražní budova stojí uprostřed krajského města. Ranní špička cestujících přichází kolem šesté hodiny ranní. Jedná se pasažéry, kteří cestují do zaměstnání. V rozmezí od 7 do 9 hodin cestují zejména školáci. Mezi 10. a 12. hodinou je frekvence cestujících nižší. V odpoledních hodinách intenzita cestujících roste. Největší počet cestujících se pohybuje v rozmezí 14-18 h. Přístup do nádraží je možný dvěma vchody z Nádražní ulice. Zde se ve večerních hodinách shlukují problémové osoby. Během roku 2024 vznikne v budově nádraží služebna PČR.

Říjen 2023

S případem vandalismu se setkali příslušníci soukromé služby Securitas v nově opravené příjezdové hale. Informaci o muži, který již seděl ve vlaku, předala cestující pracovníkům ochrany. Ti zjistili, že muž úmyslně poškodil omítku. Příslušníci „SBS“ tedy vyhledali muže ve vlaku, který byl připraven k odjezdu. Dále byla vyrozuměna městská policie. Podezřelý muž se odmítal k činu doznat. Svědkyně vypověděla, že viděla muže, jak se zavazadlovým vozíkem bourá do stěn a poškozuje omítku. Pro šetření tohoto činu bylo využito kamerového záznam. Muž je šetřen správním orgánem za přestupek proti majetku.

Březen 2024

Protiprávního jednání se dopustil muž, který ve večerních hodinách začal psát po zdech nádraží. Po upozornění příslušníkem „SBS“ aby toho zanechal, začal muž slovně urážet své okolí a zejména člena „SBS“. Proto další člen „SBS“ vyrozuměl hlídku MP, která se nacházela před nádražím. Muž jevil známky opilosti, proto se strážníci rozhodli pro orientační dechovou zkoušku, kterou však muž odmítl. Na místo byla přivolána hlídka PČR, která muže odvezla pro podezření z přečinu poškození cizí věci.

8.7 ŽST. Hluboká nad Vltavou

Nádraží leží na trati č. 190 spojující města České Budějovice a Plzeň. Nachází se na odlehlém místě cca 3,5 km od centra města. Největší frekvence pasažérů je okolo 7:30 a dále mezi 13. a 14. hodinou. Tuto stanici využívají zejména studenti zdejší elektrotechnické školy.

Červen 2020

Poslední osobní vlak č. 8016 z Českých Budějovic do Strakonice. V ŽST. Hluboká nad Vltavou došlo k vyloučení dvou osob z přepravy, podle kapitoly XI podle Smluvních přepravních podmínek Českých drah pro veřejnou drážní osobní dopravu¹¹⁴. V letních měsících je pohyb černých pasažérů frekventovaný a v této stanici dochází k vyloučení z přepravy poměrně často. Tato dvojice se však nerozhodla opustit prostory nádraží, ale začala se dobývat do veřejnosti nepřístupné dopravní kanceláře. Zde prováděla službu výpravčí, ta ihned volala na linku PČR. Mezitím dva muži stupňovali agresi. Došlo k rozbití vchodových dveří do dopravní kanceláře. Na místo dorazila hlídka PČR z Obvodního oddělení Hluboká nad Vltavou. Hlídka zjistila, že se jedná o celostátně hledané osoby.

Po této události a zkušenostech z tohoto nádraží došlo ke zvýšení situační prevence. Byly nainstalovány mechanické zábrany, mříže do oken a na dveře. Z elektronických je to zabezpečení kamerovým systémem a panické nebo-li nouzové tlačítko. Toto tlačítko slouží výpravčím při nouzové situaci, kdy je z tlačítka vyslán signál na PCO a tím je přivolána pomoc. V případě Správy železnic se jedná o výjezdovou patrolu „SBS“.

8.8 Příslušníci PČR ve vlacích Českých drah

V rámci zvyšování kultury cestování a zejména bezpečnosti přímo ve vlacích, došlo ke společnému projektu PČR a ČD. Jedná se o opatření, kdy si příslušníci PČR ve služebním poměru mohou zřídit mobilní aplikaci „Můj vlak“ s virtuální kartou IN 25, 50, 100 se speciálním dodatkem. Dodatek poskytuje příslušníkům PČR slevu na jízdné. Projekt využívá interpretaci § 10 odst. 2 „zákonu o Policii ČR“ Policista je povinen i

---

114 ČESKÉ DRÁHY. *Smluvní přepravní podmínky Českých drah pro veřejnou drážní osobní dopravu*. České dráhy, a. s. © 2021

mimo službu, provést úkon nebo provést jiné opatření, jestliže je bezprostředně ohrožen život, zdraví, svoboda nebo majetek.¹¹⁵ V praxi to vypadá následovně. Příslušník PČR předloží průvodčímu svoji IN Kartou¹¹⁶ při kontrole jízdních dokladů. Průvodčí na své přenosné osobní pokladně zjistí informaci, že se jedná o příslušníka PČR. Pakliže dojde během cesty k nějakému bezpečnostnímu incidentu, může se na něj vlaková četa obrátit. Typicky jsou to, konflikty s cestujícími, jízda bez platného jízdního dokladu, porušení SPPO ČD apod.¹¹⁷

Cílem tohoto projektu je rychlejší řešení problémů týkající se bezpečnosti, odpadá nutnost přivolání hlídky PČR (pokud to situace dovolí) a tím pádem i zpoždění vlaku. Lze říci, že přítomnost příslušníka PČR ve vlaku představuje i důležitý zdroj podpory a bezpečí v nouzových situacích pro průvodčího, který může disponovat zvýšenou viktimností, z pohledu předpokladu stát se obětí zejména obecné kriminality či tzv. „jiné protispolečenské činnosti“.

---

115 ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

116 ČESKÉ DRÁHY. In *Karta* [online]. České dráhy, národní dopravce. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z WWW: <[https://www.cd.cz/jizdne/in-karta/default.htm?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=222%20in%20karta%20\(s\)&utm_content=in%20karta&gad_source=1&gclid=CjwKCAjw_e2wBhAEEiwAyFFFo7IU4GeOG_WREeAKkfEXrzmPTjHBtK0TpZ-Ih8MUC9jVIBpOzYyOuhoc8NMQAvD_BwE](https://www.cd.cz/jizdne/in-karta/default.htm?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=222%20in%20karta%20(s)&utm_content=in%20karta&gad_source=1&gclid=CjwKCAjw_e2wBhAEEiwAyFFFo7IU4GeOG_WREeAKkfEXrzmPTjHBtK0TpZ-Ih8MUC9jVIBpOzYyOuhoc8NMQAvD_BwE)>

117 ČESKÉ DRÁHY. *Smluvní přepravní podmínky Českých drah pro veřejnou drážní osobní dopravu*. České dráhy, a. s. © 2021

Závěr

Hlavním cílem „práce“ bylo formou širšího analyticko-syntetizujícího teoreticko-praxeologického postihu primárně reflektovat základní východiska a pojmosloví zkoumané tematické oblasti. Komparativně byla vymezena specifická operačního prostoru legitimní činnosti soukromých bezpečnostních služeb v České a Slovenské republice. Vedlejším cílem „práce“ v rámci konkretizovaného praxeologického odborného vhledu byla demonstrována významnost a specifická zabezpečení tzv. střežení v „*drážním prostředí*“ ze strany soukromých bezpečnostních služeb a Ochranné služby Správy železnic, s. o.

Teoretická část „práce“ analyticko-syntetizující formou realizovala rešerši dostupné literatury a odborných pramenů, „*de lege lata*“ účinných zvláštních předpisů, která poukázala na konkrétní možné „*de lege ferenda*“, návrhy legislativních změn zkoumané tematické oblasti. Primárně se toliko zabývala „*de lege lata*“ legislativním rámcem činnosti „SBS“, vymežující stávající rozsah oprávnění a povinnosti pracovníků „SBS“. Dalším důležitým tématem práce obsaženým v jednotlivých subkapitolách „práce“ byla jak obecná, tak užší reflexe naznačených forem spolupráce mezi „SBS“ a PČR či s obecní (městskou) policií apod. se zdůrazněním na její významnost zejména při zajištění ochrany veřejného pořádku na místech veřejně přístupných apod. V návaznosti na tyto aspekty „práce“ zkoumala také operační prostor „SBS“ a technické prostředky, které tyto služby využívají při výkonu svých činností. To zahrnovalo technologie pro dohled, sledování a další bezpečnostní opatření, která pomáhají plnit své úkoly efektivněji. Ve čtvrté kapitole byla zkoumána situace soukromých bezpečnostních služeb na Slovensku. Situace ohledně činnosti a organizace „SBS“ je v tzv. „sousedské zemi“ zcela odlišná. Činnost „SBS“ je legislativně upravena, téměř od rozdělení federace. Je až s podivem, že v České republice působí soukromé bezpečnostní agentury 30 let bez konkrétní legislativy. Inspirací by mohlo být, pro tuto činnost, právě Slovensko.

Praxeologicky orientovaná část „práce“ obsahovala zejména užité a vhodně tematicky zvolené situační příklady a kasuistiky. Jako ilustrační pojetí shora naznačené praxeologicky orientované části „práce“ byly demonstrovány i konkrétní projekty. Jednalo se o bezpečnostní projekty Správy železnic, státní organizace. A déle projekty akciové společnosti České dráhy. Byly reflektovány nejčastější bezpečnostní incidenty v kontextu železničních oblastí. Formou tematicky přílehlavých a užitých situačních

příkladů (kazuistik) obsažených v jednotlivých subkapitolách „práce“ došlo k naznačené identifikaci a analýze specifických odborných problémů, s kterými se železniční doprava nejčastěji potýká. Bylo zjištěno, že se jedná o rozmanité formy protiprávních jednání trestněprávního či správněprávního (přestupkového) charakteru, jako jsou např. útoky na cestující, vandalizmus, nebo neoprávněné vstupy do provozované železniční dopravní cesty.

Zhodnocení bezpečnostních incidentů již vedlo k preventivním opatřením. Nadále však může poskytnout cenné poznatky o aktuálních rizicích a výzvách v oblasti železniční bezpečnosti. Tato „práce“ může být základem pro formulaci bezpečnostních opatření a strategií pro prevenci a řešení těchto incidentů v budoucnosti.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BÁRTA, M. *Soukromé bezpečnostní služby: obecné pojetí*. Praha: Policejní akademie ČR, 2011, 97 s. ISBN 978-80-7251-366-6
2. BAŠTA, J. *Lidové milice. Nelegální armáda komunistické strany Československa 1948-1969*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2013, 406 s. ISBN 978-80-87211-87-8
3. BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: EUROUNION spol. s r. o., 1995, 259 s. ISBN 80-85858-12-6
4. BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013, 320 s. ISBN 978-80247-4601-2
5. DALECKÝ, J. *Vybrané problémy služby pořádkové policie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2009, 226 s. ISBN 978-80-7251-303-1
6. DOSKOČILOVÁ, V. *Komparace českých a slovenských soukromých bezpečnostních služeb v letech 1993-2012: diplomová práce*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2014, 112 s. Vedoucí diplomové práce: Doc. Oldřich Bureš, M.A., Ph.D.
7. HUJOVÁ, A. *Privatizace bezpečnosti – soukromé bezpečnostní služby: diplomová práce*. Praha: České učení technické v Praze, 2019, 82 s. Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Mgr. Lubomír Pána, Ph.D., dr. h. c.
8. CHMELA, Z. *Management výkonných organizačních článků*. Praha: Policejní akademie ČR, 2007, 88 s. ISBN 978-80-7251-259-1
9. CHRASTINA, J. *Případová studie – metoda kvalitativní výzkumné strategie a designování výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019, 287 s. ISBN 978-80-244-5373-6
10. JAMELSKÁ, R., RATAJ, J. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 2021, 125 s. ISBN 978-80-7251-521-9
11. KAMENÍK, J. a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Praha: ASPI, a. s., 2007, 340 s. ISBN 978-80-7357309-6.
12. KAMENÍK, J., ZAPLETAL, R. *Ekonomické a právní aspekty komerční bezpečnosti*. Brno: Univerzita obrany, 2013, 86 s. ISBN 978-80-7231-933-6
13. KOČAN, Š. *Poriadková policia*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 393 s. ISBN 978-80-7380-462-6

14. KRULÍK, O. *Soukromé bezpečnostní služby ve státech Evropské unie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2013, 194 s. ISBN 978-80-7251-396-3
15. KYNCL, J. *Odborná způsobilost v komerční bezpečnosti*. Praha: Professional Publishing, 2010, 220 s. ISBN 978-80-7431-028-7
16. MACEK, P. a kol. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie ČR, 1997, 130 s. ISBN 80-85981-62-9
17. MACEK, P., a kol. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2001, 196 s. ISBN 80-86477-03-7
18. MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. Praha: Police history, 2005, 316 s. ISBN 80-86477-23-1.

Elektronické zdroje

1. *Bezpečnostní profesionálové se shodli na potřebě zákona o soukromých bezpečnostních činnostech* [online]. Český klub bezpečnostních služeb z. s. [cit. 2023-11-17]. Dostupné z WWW: <https://ckbs.cz/wp-content/uploads/2021/10/CKBS_tiskove-prohlaseni_102021.pdf>.
2. CATWRIGHT, M. Virgiles. In *World History Encyclopedia* [online]. 2016 [cit. 2023-11-26]. Dostupné z WWW: <<https://www.worldhistory.org/Vigiles/>>
3. *Co je GDPR – Orientace v GDPR – Otázky a odpovědi* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2024-01-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/co-je-gdpr.aspx>>.
4. ČESKÉ DRÁHY. In *Karta* [online]. České dráhy, národní dopravce. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z WWW: <[https://www.cd.cz/jizdne/in-karta/default.htm?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=222%20|%20in%20karta%20\(s\)&utm_content=in%20karta&gad_source=1&gclid=CjwKCAjw_e2wBhAEEiwAyFFFo7IU4GeOG_WREeAKkfEXrzmPTjHBtK0TpZ-Ih8MUC9jVIBpOzYyOuhOC8NMQAvD_BwE](https://www.cd.cz/jizdne/in-karta/default.htm?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=222%20|%20in%20karta%20(s)&utm_content=in%20karta&gad_source=1&gclid=CjwKCAjw_e2wBhAEEiwAyFFFo7IU4GeOG_WREeAKkfEXrzmPTjHBtK0TpZ-Ih8MUC9jVIBpOzYyOuhOC8NMQAvD_BwE)>
5. ČESKÝ KLUB BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB. *O klubu – Historie klubu* [online]. Český klub bezpečnostních služeb z. s. [cit. 2023-12-02]. Dostupné z WWW: <<https://ckbs.cz/historie-klubu/>>.

6. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Úvod – Statistiky – Obyvatelstvo* [online]. Český statistický úřad. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide>.
7. DLUBALOVÁ, K. Vláda schválila návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách. In *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2024-04-14]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-navrh-zakona-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach.aspx>>
8. GRUŠKA, M. Prevence - oddělení železniční policie a doprovodu vlaků. In *Policie České republiky* [online]. [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/prevence-oddeleni-zeleznicni-policie-a-doprovodu-vlaku-586305.aspx>>
9. HOLEK J. Bezpečnost ČD: Pod drobnohledem ochranky i kamer. In *Železničář* [online]. [cit. 2024-06-01]. Dostupné z WWW: <<https://zeleznicar.cd.cz/zeleznicar/zpravodajstvi/bezpecnost-cd--pod-drobnohledem-ochranky-i-kamer/-29627/20,0,./>>
10. KRŮHA, J. Preventivní politika [online skripta]. 2023 [cit. 2024-03-10]. Dostupné z WWW: <<https://infodisk.vrsers.cz/kriha/%c4%8cB%20PS%202.r.%20-%20LS%20AR%202023%202024/PREVENCE%20KRIMINALITY%20ZKOUC%5%a0KY%20OKRUHY%20+%20komplex%20souhr%20p%c5%99edn%c3%a1%c5%a1ek%20+%20pojmy/Podp%c5%afn%c3%a9%20materi%c3%a1ly%20PK/09122020%20Prevence%20kriminality%20p%c5%99edn%c3%a1%c5%a1ka%20pro%203%20rocnik%20KS%20BP%c4%8c%20CB%20souhrn%20d o%20pdf.pdf>>
11. MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Polícia – Prezídium Policajného zboru – Súkromná bezpečnosť – Vyhľadávanie firiem a preukazov* [online]. Ministerstvo vnútra SR. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.minv.sk/?vyhladavanie>>.
12. MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Úvodná stránka MV SR – Polícia – Prezídium Policajného zboru – Súkromná bezpečnosť – Úrad súkromných bezpečnostných služieb P PZ* [online]. Ministerstvo vnútra SR. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.minv.sk/?urad-sukromnych-bezpecnostnych-sluzieb-p-pz>>

13. *Napadení na nádraží, na oběť si přinesli dokonce i baseballovou pálku* [online]. KRIMI-PLZEŇ, 3.2.2024 [cit. 2024-06-01. Dostupné z WWW: <<https://www.krimi-plzen.cz/a/nadrazi-2024-02-03-185139/>>.
14. NÁRODNÍ PEDAGOGICKÝ INSTITUT ČESKÉ REPUBLIKY. NPI a TREXIMA, spol. s. r. o. [online]. © 2014. Dostupné z WWW: <<https://www.narodnikvalifikace.cz/>>.
15. NOVÁK, P. Ministerstvo vnitra dokončuje zákon o soukromé bezpečnostní činnosti. In *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2023-11-27]. Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/volby/clanek/ministerstvo-vnitra-dokoncuje-zakon-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx>>
16. O/DOK. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů* [online]. Portál informačního systému ODok Úřadu vlády České republiky [cit. 2023-11-09] Dostupné z WWW: <<https://www.odok.cz/portal/veklep/material/KORNCG99557N/>>.
17. *Od vzniku samostatných Českých drah uplynulo 30 let* [online]. Železničář, 2.2.2023 [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://zeleznicar.cd.cz/zeleznicar/historie/od-vzniku-samostatnych-ceskych-drah-uplynulo-30-let/-33007/>>.
18. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *O nás. 30 let Policie České republiky* [online]. 2021 [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>>.
19. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Policie České republiky – KŘP Moravskoslezského kraje. Oddělení železniční policie* [online]. 2010 [cit. 2024-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-severomoravskeho-kraje-zpravodajstvi-oddeleni-zeleznicni-policie.aspx?q=Y2hudW09MQ%3D%3D>>.
20. PROFESNÍ KVALIFIKACE STRÁŽNÝ. *Profesní kvalifikace – Strážný / strážná* [online]. Profesní kvalifikace strážný [cit. 2023-12-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.profesnikvalifikacestrazny.cz/kvalifikace/strazny-guard-profesnikvalifikace-profesnikvalifikacestrazny-ostraha-security/>>.
21. *Přehled událostí ze dne 27. srpna 2023 – Strážníci ukončili bitku v Nádražní ulici* [online]. MĚSTSKÁ POLICIE BRNO, 27.8.2023 [cit. 2024-06-01. Dostupné z WWW: <<https://www.mpb.cz/cs/media/tiskove-zpravy/prehled-udalosti-ze-dne-27-srpna-2023.html>>.

22. *Slavil výhru čtyř a půl tisíce a během toho způsobil škodu v desítkách tisíc* [online]. KRIMI-PLZEŇ, 3.2.2022 [cit. 2024-06-01]. Dostupné z WWW: <<https://www.krimi-plzen.cz/a/zasah-policie-ve-vlak-u/>>.
23. SPRÁVA ŽELEZNIC. [Zloději se nezastaví před ničím.] In X [online]. 31.10.2023 13:37 [cit. 2024-03-3]. Dostupné z WWW: <<https://twitter.com/Spravazeleznice/status/1719332681647800587>>.
24. SPRÁVA ŽELEZNIC. *Historie našich železnic v kostce* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznice.cz/documents/50004227/50156852/historie-zeleznice-v-cr.pdf/168d4de0-53ab-4b38-8ecb-db84f84dd68f?version=1.0>>.
25. SPRÁVA ŽELEZNIC. *Koncepce Odboru bezpečnosti a krizového řízení Generálního ředitelství* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-03-02]. Dostupné z WWW: <https://www.spravazeleznice.cz/documents/50004227/139626480/SZDC_Koncepce_O30_20191101.pdf/36a7274f-79f9-442e-a016-c7ed657d35ee?version=1.0>
26. SPRÁVA ŽELEZNIC. *O nás – Organizační struktura – Vedení organizace* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznice.cz/o-nas/organizacni-struktura/vedeni-organizace>>
27. SPRÁVA ŽELEZNIC. *O nás – Vše o Správě železnic – Vznik SŽDC* [online]. Správa železnic, státní organizace. [cit. 2024-01-07]. Dostupné z WWW: <<https://www.spravazeleznice.cz/o-nas/vse-o-sprave-zeleznice/vznik-szdc>>.
28. *Stav obyvatel'stva v SR k 31. decembru 2022* [online]. Štatistický úrad Slovenskej republiky, 6.3.2023 [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/informationmessages/inf_sprava_detail/05493527-5302-4b03-b766-a30e20902800!/ut/p/z1/tVLBcoIwFPwWDxxDngQI9oZOK1rsjHWskksHaASKEIQUar--wemlM9XaQ3NJ3mR3ZzcbzPAWszJssySUmSjDvZoDZj8v6cwZj4cuwNgnMJvfrx68yZ0xXVv4CTPM4IJWmsWBiJowRU2OsnKHwlxqoA6iLpRaW3LUVHXYHjVoGy5ztYNIjohlUGORMJAZAUERTW0UEuAGjMBwAHr5Ks5ecHAVevObX6au4cxyez47QSZT1zOpD-D4Uwtmrrd-HC0JAZd8AS5oBMoDPethSPGmzXiH12X_Mnu8-mNED_D8ZOFCSIWbUS8mi0QphzLt-xB4e5W8omavhwNzVa2ilPxd4u1_9KoyZFGhd3Ghg04dCoRSxzTMkW0R0rt>

- [wy4g4KkDNd7zmtf5Wq--
YSIk1Nxp0HWdngiR7Lkei0KDnyipaJT770hcFYVDjijfLW6JyaIj-
fD5xh0MPgEk5LFe/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/](https://www.mdcz.cz/~/media/~/media-a-tiskove-zpravy/SZDC-uzavrela-s-Polici-i-CR-memorandum-o-spolupraci)>.
29. *SŽDC uzavřela s Policií ČR memorandum* [online]. Ministerstvo dopravy, 11.12.2019 [cit. 2024-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/SZDC-uzavrela-s-Policii-CR-memorandum-o-spolupraci>>.
30. *V Náměšti nad Oslavou nahrazuje strážníky bezpečnostní agentura* [online]. Praha: Česká televize ČT 24, 2011 [cit. 2023-11-25]. Dostupné z WWW: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/v-namesti-nad-oslavou-nahrazuje-strazniky-bezpecnostni-agentura-230808>>.
31. *Velenická policie bude od čtvrtka na nové adrese* [online]. Jindřichohradecký deník, 13.2.2020 [cit. 2024-03-07]. Dostupné z WWW: <https://jindrichohradecky.denik.cz/zpravy_region/velenicka-policie-bude-od-ctvrtka-na-nove-adrese-20200213.html>.
32. VLAKY.NET. *Historie železniční policie a ozbrojené ochrany na železnici* [online]. Vlaky.net. [cit. 2024-01-06]. Dostupné z WWW: <https://www.vlaky.net/upload/images/reports/006841/Historie_ostrahy_zelezni_ce.pdf>.
33. *Zákon o bezpečnostních službách – konečně se dočkáme* [online]. Praha: SecurityGuide, 2022 [cit. 2024-04-15]. Dostupné z WWW: <<https://securityguide.cz/zakon-o-bezpecnostnich-sluzbach-konecne-se-dockame/>>.
34. *Ze zločince otcem kriminalistiky. Slavný Vidoq zemřel před 160 lety* [online]. Praha: Česká televize ČT 24, 2017 [cit. 2023-11-25]. Dostupné z WWW: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/ze-zlocinice-otcem-kriminalistiky-slavny-vidocq-zemrel-pred-160-lety-96950>>.
35. ZÝKOVÁ, I-H. Masarykův posel pronikl i do příběhů o Indiana Jonesovi. In *Témata Český rozhlas* [online]. Český rozhlas, 28.4.2014 [cit. 2023-11-20]. Dostupné z WWW: <<https://temata.rozhlas.cz/masarykuv-posel-pronikl-i-do-pribehu-o-indiana-jonesovi-8110276>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. USNESENÍ č.2 předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, s. 18. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
2. ČESKO. VLÁDA. Nařízení vlády č. 40 ze dne 8. listopadu 2000, kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 133, s. 7257-7258. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=469/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>
3. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 358, 383, 418. Dostupné z WWW: <<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15>>
4. ČESKO. Zákon č. 65 ze dne 19. ledna 2017 o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2017, částka 21, s. 677. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=65/2017&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

5. ČESKO. Zákon č. 119 ze dne 8. března 2002 o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraních, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb. a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 52, s. 3042, 3047. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=119/2002&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>
6. ČESKO. Zákon č. 262 ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 84, s. 3169-3170. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
7. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. června 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087-4090, 4100-4102. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>
8. ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 23. září 2003 o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2003, částka 121 s. 5850. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2003&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>
9. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1961, částka 66, s. 526. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=141/1961&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>

10. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 455 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů České a Slovenské Federativní Republiky*. 1991, částka 87, s. 2124. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=455/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
11. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské Federativní Republiky*. 1991, částka 104, s. 2736. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=553/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>
12. SLOVENSKO. Zákon č. 475 z 23. septembra 2005 o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti). In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*, 2005, s. 1-32. Dostupné z WWW: <https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2005/473/ZZ_2005_473_20240101.pdf>

Ostatní zdroje

1. ČESKÉ DRÁHY. *Smluvní přepravní podmínky Českých drah pro veřejnou drážní osobní dopravu*. České dráhy, a. s. © 2021
2. *Dobrodružství kriminalistiky*, 3. řada, 1. epizoda, Pinkertonova detektivní agentura. ČT 1, 5.1.1994, ČR. Dostupné také z WWW: <<https://www.ceskatelevize.cz/porady/898901-dobrodruzstvi-kriminalistiky/200353910560001>>
3. SPRÁVA ŽELEZNIC. *Bp1, Pokyny provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti a k ochraně zdraví osob při činnostech a pohybu v jeho prostorách a v prostorách železniční dráhy provozované Správou železnic, státní organizací*. Správa železnic, s. o. © 2021.
4. SPRÁVA ŽELEZNIC. *SŽ DI ČÁST PRVNÍ, Dopravní a návěstní předpis pro tratě nevybavené evropským vlakovým zabezpečovačem*. Správa železnic, s. o. © 2022.

Seznam zkratk

ČD	České dráhy, akciová společnost
ČSD	Československé státní dráhy
ČSFR	Česká a Slovenská Federativní Republika
IZS	Integrovaný záchranný systém
OSOŽ	Ozbrojené strážní oddíly železnice
OSSŽ	Ochranná služba Správy železnic s. o.
PCO	pult centralizované ochrany
PČR	Policie České republiky
PIR	pohybové čidlo
SBS	soukromá bezpečnostní služba
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SOOŽ	Sbor ozbrojené ochrany železnic
SPPO	Smluvní přepravní podmínky Českých drah
SŽ	Správa železnic, státní organizace
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, s. o. (dnes Správa železnic)
TČ	trestný čin
VBŽ	Veřejná bezpečnost na železnici
ŽP	Železniční policie
ŽST	Železniční stanice

Seznam tabulek a obrázků

Tab. č. 1: Kódy povolání podle Národního pedagogického institutu ČR

Obr. č. 1: Logo Ochranné služby Správy železnic, státní organizace

Obr. č. 2: Odcizený oddělovací bezpečnostní transformátor z osvětlovacího stožáru
v ŽST Zliv (trať č. 190)